

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VI)

WTOREK 19 WRZEŚNIA 1950 ROKU

Nr 258

Manifestacja braterstwa i przyjaźni polsko-radzieckiej

Chłopi całego kraju witają z entuzjazmem — delegacje kolchoźników

WARSZAWA (PAP). — Odwiedziny kolchoźników radzieckich w gromadach wiejskich, spółdzielniach produkcyjnych, Państw. Gospodarstwach Rolnych i Państw. Ośrodkach Maszynowych zamieniają się w całym kraju w żywą manifestację przyjaźni polsko-radzieckiej. Kolchoźnicy dzielą się z masami pracującymi wsi polskiej swoimi bogatymi doświadczeniami i osiągnięciami.

W woj. gdańskim kolchoźnicy radzieccy zwiedzili m. in. spółdzielnię produkcyjną „Górcz” w pow. kwidzińskim. Kwiatami oraz chlebem i solą witali członkowie spółdzielni drożych gości.

Jefim Zukowski, dyrektor MTS w Gorki w obwodzie mohylewskim, zapoznał młodych spółdzielców z najnowocześniejszymi metodami przeprowadzania siewów i zbiorów za pomocą traktorów i maszyn rolniczych. Maria Skorniejkowa opowiadała, jak członkowie kolchozu „Gorszycha” w obwodzie jarosławskim zaprowadzili wzorową gospodarkę hodowlaną.

Dziękując kolchoźnikom za ich rady i wskazówki, członkowie spółdzielni J. Gwóźdź oświadczył m. in.: „Po rozmowie z Wami — jeszcze śmielej i z większym doświadczeniem budować będziemy ofiarne szczęśliwą przyszłość. Dzięki pomocy Związku Radzieckiego przepełnimy z naszej ziemi faszystowskiego najazdu. Dzięki Waszemu przykładowi i Waszej radzie budujemy socjalizm, wzmocnimy swą pracę o bóz pokoju, zabezpieczymy przyszłość naszych dzieci”.

W jednej z najstarszych spółdzielni produkcyjnych na Wybrzeżu — Nebrowo Małe w pow. kwidzińskim, gdzie osiągnięto w roku bieżącym 30 kwintali żyta z jednego hektara, goście zwiedzili zabudowania gospodarskie i ogrody spółdzielni.

udzielając polskim chłopom rad w zakresie hodowli, zapoznając ich ze swymi „osiągnięciami ogrodniczymi itp.

„Jesteśmy Wam wdzięczni za to, że pamiętacie o nas i chcecie nam pomóc budować nowe życie — powiedział do kolchoźników W. Damażuk. — To, coście nam powiedzieli, wykorzystamy w naszej dalszej pracy. Jeżeli jeszcze przyjdziecie kiedyś do nas w przyszłości, to z pewnością nie poznamie naszej spółdzielni. Będzie o wiele większa i bogatsza.”

Członkowie delegacji kolchoźników radzieckich w godzinach rannych dnia 17 bm. złożyli wieńce u stóp pomnika bohaterów żołnierzy Armii Radzieckiej, poległych w walce o wyzwolenie Gdańska. Na uroczystości tej, która odbyła się na emencie — wojskowym, przy Bramie Oliwskiej, przybyli liczni delegaci robotników stoczniowych i portowych, młodzież, przedstawiciele władz państwowych i partyjnych, z przewodniczącym gdańskiej Rady Narodowej ob. Wąrowskim i sekretarzem KW PZPR — tow. Domagała na czele.

Po złożeniu wieńców przemawiał przewodniczący MRN ob. Stolarek, oraz w imieniu delegacji radzieckiej Wasył Pogorielow.

Przemówienie delegata radzieckiego było przyjęte okrzykami na cześć

Związku Radzieckiego, Generalissimusa Stalina i przyjaźni polsko-radzieckiej.

W woj. lubelskim goście radzieccy, po jednodniowym pobycie w PINGW i Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach, zwiedzili szereg spółdzielni produkcyjnych, ośrodków rolniczych, PGR-ów, szkół ogólnokształcących i zawodowych.

Na terenie pow. włodawskiego kolchoźnicy radzieccy zwiedzili spółdzielnię produkcyjną w Kodeńcu, Opolu i Holowni, stacje POM w Opolu oraz odwiedzili chłopów gospodarujących indywidualnie w gro madzie Wyżki.

We wszystkich miejscowościach goście witani byli z niezwykłą serdecznością i entuzjazmem. Wznoszono entuzjastyczne okrzyki na cześć narodów Związku Radzieckiego oraz na cześć Chorażego Pokoju Generalissimusa Stalina i Prezydenta RP Bolesława Bieruta.

Podczas narad z członkami spółdzielni produkcyjnych oraz zwiedzania gospodarstw, goście radzieccy opowiadali na liczne pytania, udzielając cennych rad i dzieląc się osiągniętymi doświadczeniami.

M. in. Wiktor Isajew udzielił szeregu cennych rad w sprawie budowy w spółdzielniach obór i stajni dla bydła i koni. Kuźma Riewa omówił o traktorystach POM najlepsze metody orki, Lubow Gunina wyjaśniła sprawę zapisywania dniówek obrachunkowych, Anna Pluszcz, bohaterka pracy Związku Radzieckiego, mówiła o organizacji pracy w brygadach rolnych, podkreślając znaczenie odpowiedzialności oraz wyjaśniła system stosowania pomocy dla starców i wdów.

Goście radzieccy otrzymali wiele artystycznych upominków, wykonywanych przez gospodynie wiejskie.

Orkiestra wojskowa gra marsza

W hołdzie wielkiemu artyście

Odsłonięcie pomnika Stefana Jaracza

WARSZAWA (PAP). — W piątą rocznicę śmierci Stefana Jaracza społeczeństwo polskie złożyło hołd pamięci wielkiego artysty i bojownika o postęp, wznosząc mu pomnik w kwaterze zasłużonych na emencie — powązkowskim.

Na uroczystości przybyli również: wiceminister Kultury i Sztuki tow. W. Sokorski, przewodniczący SRN tow. J. Albrecht, przedstawiciele partii i stronnictw politycznych, CRZZ, Związku Zawodowego Pracowników Sztuki i Kultury i inni.

W imieniu ludzi teatru, dla których Stefan Jaracz pozostał wzorem postępowego artysty, głos zabral prezes Zw. Zaw. Prac. Sztuki i Kultury W. Krasnowiecki.

„Budując dziś nowy teatr w Polsce,

kracząc ku socjalizmowi — powiedział prezes Krasnowiecki — na wzięliśmy do pięknych, prawdziwie demokratycznych i postępowych tradycji teatru Jaracza, znajdując w jego testamentie artystycznym drogowskaz naszego rozwoju”.

Następnie hołd artyście złożył przewodniczący SRN pos. J. Albrecht:

„Postać Stefana Jaracza — powiedział on — jest szczególnie bliska klasie robotniczej i ludności pracującej Warszawy. Z Warszawy bowiem był związany najwspanialszy okres działalności artystycznej Jaracza. Tego wielkiego artystę zna i pamięta klasa robotnicza Warszawy. Znała ona i pamięta jego teatr na Powiślu, który dziś, odbudowany, ożywia jego imię. Ma też swą głęboką wymowę fakt, że dziś, kiedy odbudowujemy wysiłkiem klasy robotniczej naszą zniszczoną przez faszystów stolicę, gdy weszliśmy w pierwszy rok Planu 6-letniego, gdy budujemy nową socjalistyczną stolicę, w miejscu gdzie spoczywał zwiolki wielkiego artysty, tak bardzo swym życiem związanego z Warszawą i jej ludem pracującym, stajemy się do niego bliżej. Niechaj będzie on trwałym świadectwem naszego hołdu i uznania dla wielkiego ludowego artysty i bojownika o postęp”.

W imieniu świata pracy zabrał głos sekretarz CRZZ tow. I. Piwo-warska.

Po przemówieniach tych, aktu odsłonięcia pomnika dokonał przewodniczący SRN tow. J. Albrecht.

Jednocześnie tego rodzaju akcja będzie obelga i aktem prowokacji wobec 475 milionowej ludności Chin. Centralny Rząd Ludowy Chińskiej Republiki Ludowej zastrzegł sobie w tym wypadku prawo podjęcia odpowiednich kroków.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

W wypadku, gdyby V sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych odbyła się bez udziału delegacji Chińskiej Republiki Ludowej lub co gorsza z udziałem bezprawnych „delegatów” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, wszystkie rezolucje uchwalone na sesji i dotyczące Chin będą nielegalne i w konsekwencji pozbawione mocy prawnej.

Zwycięstwo należy do obozu pokoju!

Przemówienie delegata polskiego — dr. Grodzickiego na sobotnim posiedzeniu Kongresu MOD

HELSINKI (PAP). — Na sobotnim posiedzeniu III Kongresu Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy (MOD) zapadła uchwała w sprawie dopuszczenia do obrad dziennikarzy Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz przedstawicieli postępowej prasy Niemiec Zachodnich. Tym samym w chwili obecnej w Kongresie bierze udział 60 delegatów, reprezentujących 30 krajów.

Po przemówieniach przedstawicieli Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Rumunii i Francji, referat o zadaniach prasy w walce o pokój wygłosił delegat polski — dr. Grodzicki. My, dziennikarze — powiedział Grodzicki — znajdujemy się w pierwszych szeregach bojowników o pokój. Nakłada to na nas wielką odpowiedzialność. Prasa postępową zobowiązana jest pomóc w mobilizowaniu wszystkich narodów do walki o pokój, wykazywać niezłomną siłę i wolę na rzecz, którą pragniemy osiągnąć.

Walka o pokój jest nierozdzielnie związana z walką przeciwko wszelkiej agresji. Powinniśmy wykazywać całemu światu, że bohaterstwa walka narodu koreańskiego przeciwko agresji amerykańskiej — jest walką o pokój na całym świecie. Wierzymy w nasze siły. Wiemy, że o pokój walczą naród wielkiego kraju socjalizmu ze Stalinem na czele. Zwycięstwo będzie nasze!

Po przemówieniu dr. Grodzickiego, delegatów na Kongres witali przed-

stawiciele Międzynarodowej Demokratycznej Federacji Kobiet, Międzynarodowego Związku Studentów, postępowych pisarzy Finlandii oraz demokratycznej młodzieży Finlandii.

WIELKI WIEC W OBRONIE POKOJU W HELSINKACH.

HELSINKI (PAP). — Z okazji rozpoczęcia soboty w Finlandii II Kongresu Obróńców Pokoju oraz odbywającego się w Helsinkach III Kongresu Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy odbył się w stolicy Finlandii wiec, w którym wzięli udział wielotysięczne rzesze ludności miasta.

Serdeczną owacją powitali zgromadzeni przemówienie członka Radzieckiego Komitetu Obrony Pokoju, ludowego artysty ZSRR — Czerkaszowa, który przekazał narodowi fińskiemu serdeczne pozdrowienia i życzenia na wspaniałym sukcesie w szlachetnej walce o pokój na całym świecie.

W imieniu Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obróńców Pokoju na wiecu przemawiał M. Stern (Francja).

W imieniu III Kongresu MOD przemawiał na wiecu członek delegacji dziennikarzy radzieckich — Zaslowski.

W przyjętej jednomyślnie rezolucji uczestnicy wiecu zdecydowanie napiewali agresję amerykańską w Korei.

Posłowie brytyjscy domagają się porozumienia i współpracy ze Związkiem Radzieckim

LONDYN (PAP). — W Izbie Gmin zakończyły się debaty nad rządowym programem zbrojeniowym, przewidującym, jak wiadomo, zwiększenie w ciągu trzech najbliższych lat wydatków na cele wojskowe do sumy 3.600 milionów funtów sterlingów.

W toku dyskusji wielu posłów — zarówno konserwatystów jak i labou-

Anglii odczuwa poważne zaniepokojenie z powodu następstw, jakie może realizacja programu rządowego. Szereg członków parlamentu, w szczególności konserwatysta lord Winter-ton, Raymond Blackburn, który niedawno wystąpił z Labour Party, oraz laburzysta Bing, wskazali na konieczność osiągnięcia międzynarodowego porozumienia. Powinniśmy — oświadczył Bing — w ten lub inny sposób położyć kres zimnej wojnie.

Konserwatysta lord Hinchbrook oraz niektórzy inni członkowie parlamentu zaoponowali przeciwko utworzeniu armii zachodnio-niemieckiej. Lord Hinchbrook oświadczył, że nie wierzy, jakoby Związek Radziecki żywił jakieś agresywne zamiary. Mówca podkreślił, że w Związku Radzieckim na zbrojenia wydaje się mniej niż w Anglii lub w Stanach Zjednoczonych. Rosjanie — oświadczył Hinchbrook — mają olbrzymie niewykorzystane terytoria. Właśnie dzisiaj dowiedzieliśmy się, iż rząd radziecki zamierza wydać olbrzymie sumy na nawodnienie pustyni.

Hinchbrook podkreślił, że uważa za konieczne o tym wszystkim mówić, jakkolwiek wie, że ten punkt w dyskusji jest niepopularny w parlamencie brytyjskim. W tym miejscu przerwał mu laburzysta Georg Thomas, mówiąc: „Bynajmniej, są to pierwsze rozsądne słowa, które usłyszeliśmy”.

Kolejarze chińscy meldują Mao Tse-tungowi

o wykonaniu planu

PEKIN (PAP). — Prasa chińska podaje, że kolejarze Chin północno-wschodnich przesłali Mao Tse-tungowi pierwsze meldunki o przedterminowym wykonaniu planu 1950 roku.

M. in. kolejarze węgla Cziamsy donoszą w meldunku, że wykonali roczny plan przewozu ładunków, pasażerów oraz plan remontu lokomotyw i wagonów na 26 dni przed terminem.

Sukcesy górników dolnośląskich w realizacji pierwszego roku Planu 6-letniego

WALBRZYCH (PAP). — Górnicy Dolnośląskiego Zjednoczenia. Przemysłu Węglowego odnieśli w minio-nych 8 miesiącach świetne sukcesy w realizacji zadań produkcyjnych pierwszego roku Planu 6-letniego.

W kopalni „BOLESŁAW CHROBRY” spośród 17 brygad ściana-owych, 10 przekroczyło już swój roczny plan wydobywania. Brygada młodziwa Michała Kowalskiego do dnia 15 bm. wykonała już normę 18 miesięcy. Normy 16 miesięcy przekroczyły brygady Stanisława Przybyły i Antoniego Zapory. Znacznie przekroczyły plan rocznego wydobycia brygady: Bronisława Kubiaka, Kazimierza Kłińskiego, Stanisława Kramarza, Józefa Szymczaka, Jana Budki, Feliksa Wieśniewskiego i Czesława Kusona.

W kopalni „VICTORIA” wydatnie zwiększył wydobycie brygada Pawła Siernego, przodująca nieprzerwanie od początku roku. Brygada ta wyrobiła w sierpniu 212 proc. normy. Do dnia 15 bm. brygada Siernego wyrobiła już normę 16 miesięcy. Plan rocznego wydobycia przekroczyły również brygady: Antoni-go Boruty, Bolesława Kolasy i Antoniego Kaduli.

W kopalni im. „MAURICE THOREZA” produkcję przewidzianą na 16 miesięcy wykonała już brygada Stanisława Kulczaka, nieznacznie tylko przewyższając brygadę Franciszka Kalenia. Roczny plan wydo-

bycia przedterminowo osiągnęli, a nawet przekroczyli brygady: Piotra Smolea i ZMP-owska. Edmunda Garnarza. W dniu 15 bm. wykonała normę roczną brygada Władysława Ossucha.

Źródłem sukcesów tych jest ruch współzawodniczący pracy, który rozwinął się coraz lepiej.

Górnicy innych zespołów, zachęcani sukcesami przodujących brygad, zgłosili już wiele zobowiązań przedterminowego wykonania normy rocznej. M. in. w kopalni „Maurice Thoreza” zobowiązania takie podjęło 12 brygad.

W 15 rocznicę zgonu Konstantego Ciołkowskiego

MOSKWA (PAP). — Społeczeństwo radzieckie uroczystie obchodzić będzie przypadającą dnia 19 września br. 15 rocznicę śmierci wybitnego rosyjskiego uczonego i wynalazcy — Konstantego Ciołkowskiego.

Akademia Nauk ZSRR zwołuje dnia 18 września br. specjalną sesję poświęconą pamięci znakomitego uczonego. Wszelkichwznowienie Towarzystwo Rozpowszechniania Wiedzy Naukowej i Politycznej organizuje cykl prelekcji poświęconych tej rocznicy.

Uporczywe walki w Korei

Ciężkie straty wojsk amerykańskich

PEKIN (PAP). — Komunikat dowództwa naczelnego Armii Ludowej Koreańskiej Republiki Ludowej — Demokratycznej, ogłoszony w niedzielę rano, podaje, że na południe od Pohangu nieprzyjacieli, którzy poniosli duże straty w wyniku potężnych uderzeń jednostek Armii Ludowej i zmuszony był wycofać się na południe, po otrzymaniu posiłków podejmuje kontrataki przy poparciu lotnictwa. Jednostki Armii Ludowej w tym rejonie, odparując kontrataki, w dalszym ciągu zadają nieprzyjacielowi duże straty w ludziach i w sprzęcie.

W ciągu kilku ostatnich dni w walkach na tym odcinku frontu zginęło lub odniosło rany ponad 3.500 żołnierzy i oficerów nieprzyjacielskich. Przeszło tysiąc dostało się do niewoli.

16 września ponad 50 samolotów amerykańskich, korzystając z pochmurnej pogody, w ciągu trzech blisko godzin bombardowało i ostrzeliwało śródmieście oraz inne dzielnice Phenjanu. W wyniku bombardowania zburzono i spalono wiele domów mieszkalnych, szpitali, szkół i innych instytucji kulturalno — oświatowych.

PEKIN (PAP). — W niedzielnym komunikacie wieczornym dowództwo naczelne koreańskiej Armii Ludowej podało, że jednostki Armii Ludowej, działające na wybrzeżu południowym, w dalszym ciągu toczą ciężkie walki z wojskami amerykańskimi. Resztki rozgromionej 25 dywizji amerykańskiej, bez przerwy narażone na

silne uderzenia nacierających oddziałów Armii Ludowej, podejmują zaciekle kontrataki wspierane przez lotnictwo i jednostki zmotoryzowane. Działające w tym rejonie oddziały Armii Ludowej odparując kontrataki, zadają nieprzyjacielowi dotkliwe straty. Inne oddziały Armii Ludowej operujące na wybrzeżu południowym ściśle współdziałają z jednostkami marynarki wojennej kontynuując walki w celu zlikwidowania rozmogłych wojsk lisymanowskich.

LONDYN (PAP). — Zachodnie a-

gencje prasowe doniosły, że oddziały piechoty amerykańskiej wyładowały w porcie Incheon i wspierane ogniem artylerii okrętów wojennych oraz lotnictwa podejmują próbę przedostania się do Seulu. Poprzednio oddziały amerykańskiej piechoty morskiej załaziły wyspę Wolmi, położoną w pobliżu Incheon.

Według ostatnich doniesień Agencji Reuters, interwencji amerykańscy napotyka na swej drodze na stale wzmagający się opór wojsk północno-koreańskich.

Niedobitki klikki Kuomintangu nie mają prawa uczestniczyć w obradach Generalnego Zgromadzenia ONZ

Depesza ministra Czou En-laia do Trygve Lie

PEKIN (PAP). — Jak donosi Agencja Nowych Chin, minister Spraw Zagranicznych Centralnego Rządu Ludowego Chińskiej Republiki Ludowej wystosował w niedzielę do sekretarza generalnego ONZ Trygve Lie depeszę, w której czytamy: „Z polecenia Centralnego Rządu Ludowego Chińskiej Republiki Ludowej niniejszym uroczysto Pana zawiadamiam, że tzw. „delegacja” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich występująca w imieniu „chińskiego rządu narodowego” absolutnie nie może reprezentować narodu chińskiego. Nie ma ona żadnych podstaw ani uprawnień, aby brać udział w sesji Zgromadzenia

Ogólnego Narodów Zjednoczonych, ani żadnego prawa, aby składać na sesji swe wnioski. Jeśli Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych zatwierdzi bezprawną „delegację” reakcyjnej klikki niedobitków kuomintangowskich, albo zaakceptuje i rozpatrzy zgłoszone przez nią wnioski, Centralny Rząd Ludowy Chińskiej Republiki Ludowej traktować będzie to jako najbardziej nieprzyjamy akt wobec narodu chińskiego ze strony Narodów Zjednoczonych oraz uzna, że w wyniku tej akcji Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych stało się narzędziem w ręku garstki przestępczych elementów — reakcyjnej klikki niedobitków Kuomintangu.

O odrodzenie rewolucyjnej prawdziwie komunistycznej Partii Jugosławii

I.
Kontrewolucyjny przewrót w Jugosławii zadał jugosłowiańskiemu ruchowi robotniczemu ciężki cios.

Kilka imperialistycznych najmitów Tito - Rankowicza przygotowały ten cios w ciągu wielu lat. Kilka ta, która przedstawiła się do kierownictwa ruchu komunistycznego, systematycznie demoralizowała szeregi partii, usuwała, kompromitowała i likwidowała zdrowe elementy partii - komunistów, wiernych ideom Lenina - Stalina, swych ideologicznych i politycznych przeciwników.

Kilka Tito rozmyślnie wypaczała marksizm - leninizm, wnosila w szeregi partyjne chaos i zamęt ideologiczny. Przekraczając obłudnie sens tezy, że „marksizm nie jest dogmatem...“ dokonywała nieprawdopodobnych rewizjonistycznych eksperymentów i odstępstw, aby wykończyć zadanie postawione przez imperialistyczne wywiady i skierować partię komunistyczną i ruch robotniczy na drogę kontrewolucji.

Kontrewolucyjność jugosłowiańskich dokonał otwartej napaści i zadał cios klasie robotniczej i Komunistycznej Partii Jugosławii w chwili, kiedy ich dalsze maskowanie się w szeregach międzynarodowego ruchu robotniczego stało się niemożliwe, tj. w okresie wielkich zwycięstw ruchu komunistycznego na całym świecie i zaostreżenia się przeciwności klasowych. Rewolucyjne zwycięstwo międzynarodowego ruchu proletariackiego, które było rezultatem historycznych zwycięstw wielkiego kraju socjalizmu, zwycięstw idei Lenina - Stalina nad faszyzmem i międzynarodową reakcją imperialistyczną ułatwiło zdemaskowanie tego wszystkiego, co obce i wrogie ruchowi rewolucyjnemu.

Fakt, że wrogowi klasowemu — kilce Tito — udało się stosunkowo łatwo rozbić Komunistyczną Partię Jugosławii, jest wynikiem poważnych ideologicznych, organizacyjnych i politycznych niedociągnięć w pracy partii. Nieszczeście ruchu robotniczego i Komunistycznej Partii Jugosławii polegało na tym, że na ich czele przez cały prawie czas, w ciągu trzydziestu lat (KPJ powstała w roku 1919) znajdowała się faktycznie agencja burżuazji, która stale sprowadzała partię z właściwej drogi, niejednokrotnie wywoływała w niej kryzysy i w końcu doprowadziła ją do klęski i zromotnej likwidacji.

Wywiady imperialistyczne już od dawna przenikały do szeregów tak zwanej KPJ. W ciągu trzydziestu lat przeszło dziesięć razy zmieniano się centralne kierownictwo KPJ i z reguły za każdym razem (z wyjątkiem niewielu jednostek) było ono zdradzieckie, wrogie klasie robotniczej. Spośród dziesięciu sekretarzy partii tylko jeden Džuro Džaković nie był zdradą i wrogiem klasy robotniczej, imiona Simy Markowic (Semica), Martinowic, Gorkica, Milecica, Jozefa Broza (Tito) i innych zdradców, szpiegów i likwidatorów każdy patriota i rewolucjonista jugosłowiański wspomina z gniewem, pogardą i odrazą. Nie zawadzi przypomnieć, że Džaković stał na czele partii zaledwie kilka miesięcy i został zabity. Zwłoki jego znalezione na jugosłowiańsko - austriackiej granicy!

Jeżeli idzie o skład socjalny, KPJ nigdy nie była partią proletariacką w pełnym tego słowa znaczeniu. Robotnicy stanowili w niej niespełna 10 procent (przy czym znaczna część stanowiła arystokracja robotnicza i lumpen - proletariacki). Tęgi rodzaj sytuacji panowała aż do likwidacji KPJ w roku 1948. Nawet po wojnie, kiedy KPJ osiągnęła największą liczbę członków, procent ten nie tylko nie zwiększył się, lecz, przeciwnie, stale zmniejszał się. W największych ośrodkach przemysłowych Jugosławii: w przedsiębiorstwach przemysłowych Słowni, w kopalni rud Bor i w kopalniach Bosni przed wojną w ogóle nie było organizacji partyjnych. W roku 1948, według danych przytoczonych przez kilce Tito - Rankowicza na V „zjeździe KPJ“, w trzech przedsiębiorstwach przemysłowych Słowni, liczących ponad 20 tysięcy robotników, było zaledwie 245 członków partii. W jednym przedsiębiorstwie przemysłowym w Bosni i Hercegowinie, liczącym około 7 tysięcy robotników i około tysiąca pracowników umysłowych, zaledwie 92 członków partii było robotnikami.

Wśród partii komunistycznej — kilce Tito wciągnęła do partii agentów wszelkich wywiadów imperialistycznych, kapitalistów, kupców, kulaków, inteligentów burżuazyjnych, reakcyjnych duchownych i nawet potomków obalonych dynastii. W KPJ przez długi czas, aż do powrotu do Francji w roku 1948, znajdował się znany szpieg międzynarodowy i awanturnik, wnuk czarnogórskiego króla Mikołaja, były książę Michał Petrović. Tito wciągnął do partii bandytę na odpowiedzialne stanowisko w ministerstwie spraw zagranicznych Jugosławii!

W roku 1945 w KPJ znajdowali się byli członkowie przeszło dwudziestu reakcyjnych partii burżuazyjnych, przy czym wielu z nich należało do centralnego i republi-

kańskiego kierownictwa Partii Komunistycznej. Tak np. przywódce partii chrześcijańskiej (bezpośrednia agencja papieża w Jugosławii), syna założyciela tej partii, Mariana Brecla, titowcy po wojnie dokooptowali w skład Biura Politycznego KC Komunistycznej Partii Słowni.

W toku wojny wyzwoleńczej kilce Tito zlikwidowała, fizycznie unicestwiła zdrowe elementy KPJ. Wy starczy przytoczyć tylko najważniejsze cyfry. Spośród 12 tysięcy członków, które liczyła przed wojną nielegalna KPJ, przeszło 10 tysięcy zginęło w wyniku niekierownej i zbrodniczej działalności Tito i jego anglo - amerykańskich instruktorów! Zlikwidowano dwie trzecie członków KC KPJ i setki przywódców republikańskich i krajowych organizacji partyjnych. Kierownictwo organizacji partyjnych Serbii i Wojewodiny zostało całkowicie zlikwidowane — nie pozostał przy życiu ani jeden człowiek. Była to znana trockistowska - gestapowska metoda mordowania przeciwników politycznych. W rezultacie terroru faszystowskiego bandy Tito, przeciwników zdrowym siłom KPJ, kierownictwo Komunistycznej Partii Jugosławii znalazło się w rękach szpiegów i morderców, najmitów imperializmu.

Należy podkreślić, że mimo stałej zdrady i sabotażu ze strony kierownictwa, komunistów jugosłowiańskich dawałi zarówno przed wojną wyzwoleńczą, jak i po niej, wspaniałe przykłady wierności ideom Lenina - Stalina. Napotykali jednak zawsze na swej drodze zdradzieckie kierownictwo, które sprawdzało do zera wszystkie ich zwycięstwa i osiągnięcia.

II
Klasa robotnicza Jugosławii znajduje się obecnie w szczególnie ciężkiej sytuacji. Faszystowski reżim Tito zadaje jej systematycznie ciężkie ciosy, likwidując po kolei wszystkie zdobycze jugosłowiańskiego ruchu robotniczego i walki narodowej - wyzwolenczej naszych narodów. Odrzucając Jugosławie od naszego wielkiego wyzwolenia i o brzoicy — Związku Radzieckiego — i całego demokratycznego obozu antyimperialistycznego, titowcy zaprzęśli ją i oddali na łaskę i niełaskę bandytom imperialistycznym, którzy bezlitośnie ją wyzyskują. Ju gosławia już dawno straciła swą swobodę narodową, niezawisłość polityczną i samodzielność ekonomiczną. Przechyła ona jeden z najcięższych kryzysów w swej historii i w istocie rzeczy znajduje się na skraju przepaści, u progu katastrofy narodowej.

Klasa robotnicza Jugosławii, w imię korzyści amerykańsko - angielskich imperialistów, podlega kolonialnemu wyzyskowi. Robotników pozbawiono wszelkich praw, organizacje robotnicze zostały rozgromione i przekształcone w wojskowe organizacje faszystowskie, kierowane przez agentów reakcji amerykańsko - angielskiej. W katedrach Rankowicza zginęło lub giną dziesiątki tysięcy najlepszych robotników. W kraju panuje głód i niedza, kwitnie korupcja i czarna giełda, terror i bezprawie, roboty przymusowe i oszustwo.

Obecna partia titowska, którą titowcy, ze względów demagogicznych, wciąż jeszcze nazywają „komunistyczną“, jest, jeżeli chodzi o jej skład, strukturę organizacyjną, bazę ideologiczną i charakter polityczny, partią faszystowską, kontrewolucyjną. Funkcje, które ona wypełnia, są funkcjami policyjno - gestapowskimi, terrorystycznymi - pro wokatorskimi, grabieżczymi, anty ludowymi. Partia titowców jest zarządcą odprysków dawnych partii burżuazyjnych, niedobitków kontrewolucyjnego trockizmu, likwidatorów partii i liczących agentów imperialistycznych. Jest to mieszanina najbardziej reakcyjnych elementów - trockizmu, faszyzmu, prawicowego socjaldemokratyzmu i t.d. Partia ta znajduje się na służbie amerykańsko - angielskich imperialistów, którzy nie walczą z nią, ponieważ ona w sta nie wojny ze wszystkimi komunistycznymi partiami świata, a jej „przywódcy“ są najniebezpieczniejszymi i najzaciętszymi wrogami komunizmu.

Jest rzeczą oczywistą, że narody i klasa robotnicza Jugosławii nie mogą od takiej „partii“, oczekiwając dla siebie niczego dobrego. Partia titowska prowadzi wojnę nie tylko przeciwko partiom komunistycznym całego świata, lecz również przeciwko narodowi jugosłowiańskiemu. Faszysci belgradzcy używają tej partii jako narzędzia do dla wienia oporu narodowego wobec grabieży imperialistycznej, do terrorizowania narodów Jugosławii, do rabowania mienia narodowego i prowadzenia polityki przygotowań wojennych dla dogodzenia amerykańsko - angielskim agresorom imperialistycznym.

III
W świetle tych faktów i wobec rosnącego oporu, jaki narody Jugosławii stawiają faszystowskiemu reżimowi kilce Tito, kwestia utworzenia nowej Komunistycznej Partii Jugosławii nabiera pierwszorzędnej, niezwykle doniosłego znaczenia. Sytuacja w kraju, zmagająca się walka wyzwolenia ludu o wolność i niepodległość Jugosławii,

Napisał Pero Popivoda

kierownictwa, jaką w walce tej odgrywa klasa robotnicza Jugosławii — wymagają niezwłocznie przyśpieszenia procesu odrodzenia nowej, prawdziwie rewolucyjnej, marksistowsko - leninowskiej Komunistycznej Partii Jugosławii — awangardy i kierownika walki wyzwolenczej narodów Jugosławii.

Biuro Informacyjne Partii Komunistycznej i Robotniczej w porę okazało jugosłowiańskim siłom rewolucyjnym poważną pomoc. Rezerwa zatyłowana „Komunistyczna Partia Jugosławii we władzy morderców i szpiegów“ — stwierdza: nieodzownym warunkiem powrotu Jugosławii do obozu socjalistycznego jest czynna walka rewolucyjna elementów zarówno w łonie KPJ, jak i poza jej obreębem, o odrodzenie rewolucyjnej, prawdziwie Komunistycznej Partii Jugosławii, wiernej marksizmowi - leninizmowi, zasadom międzynarodowego proletariackiego i walczącej o niezawisłość Jugosławii od imperializmu.

Osiągnięte rezultaty świadczą, że siły rewolucyjne Jugosławii właściwie podejmują swoje zadanie. Liczne organizacje podziemne w kraju, w warunkach niezwykle trudnych, poszukują właściwej drogi i, mimo braku doświadczenia, pomyślnie odpowiadają do sytuacji wewnętrznej, na którą ze sobą łączność i zapuszczają głęboko korzenie w masach pracujących. Walka o pokój, przeciwko zdrajcom titowskim, pragnącym wywołać wojenny konflikt na Bałkanach, zajmując centralne miejsce w całej działalności nielegalnego ruchu komunistycznego w Jugosławii. W kraju powstają Komitety Obrony Pokoju, zbiera się pod apelami Stokholmskim o zakaz broni atomowej, demaskuje się prowokacje i przygotowania wojenne kilce Tito, prowadzi się walkę o uniemożliwienie wywozu z Jugosławii surowców strategicznych dla amerykańsko - angielskich agresorów.

Propagandzie i ideologii faszystowskiej, którymi titowcy zatrują ją świadomość narodów Jugosławii, organizacje komunistyczne przeciwstawiają naukę marksistowsko - leninowską, leninowsko - stalinowską idee i stalinowską politykę pokoju i przyjaźni między narodami. Kolportażowa jest prasa rewolucyjna, ulotki, broszury, wysuwane są hasła rewolucyjne, rozpowszechniane są wiadomości rozgłosni krajów obozu demokratycznego i antyimperialistycznego. Aktywna walka przeciwko kilce Tito prowadzi jugosłowiańską rewolucyjną emigrację polityczną. Wydaje ona pięć tygodników i dwutygodników, które coraz pomyślniej kolportują w kraju działacze podziemni.

W rezultacie walki jugosłowiańskich sił rewolucyjnych, belgradzcy najemnicy imperialistyczni, mimo terroru i stosowanej przez nich demagogii, ponieśli w istocie ciężką klęskę polityczną podczas wyborów, które odbyły się w marcu bieżącego roku. W wielu miejscowościach ponad dwie trzecie ogólnej liczby wyborców głosowało przeciw kandydatom titowskim lub też owarłowienie zbrojotwórcy wyborów. Pomyślnie przebiega walka mas przeciwko grabieżni chłopskiego pracującego. Plany wywozu i „zobowiązanie eksportowych“ nie zostały wykonane.

Wszystkie ludzkie radzieckie żyją dziś radosną myślą o nowych wspólnych obiektach, które powstaną nad przastarą rosyjską rzeką — Wolgą. Dzieje ludzkości nie znały dotychczas równie gigantycznych urządzeń. Kujbyszewska i Stalingradzka Elektrownie Wodne dadzą łącznie około 20 miliardów kilowatogodzin energii elektrycznej rocznie. Podobnej mocy nie posiada żaden system energetyczny na świecie. W chwili obecnej najpotężniejszą elektrownią wodną w Europie jest Elektrownia Dnieprowska, ale zarówno Kujbyszewska jak i Stalingradzka znacznie przekroczy jej moc. Roczna produkcja obydwo nowych elektrowni przewyższy produkcję wszystkich elektrowni wioskich oraz wszystkich elektrowni szwajcarskich i szwedzkich.

Na terenie przyszłej Elektrowni Kujbyszewskiej prowadzi się już na wielką skalę roboty przygotowawcze: buduje różnego rodzaju warsztaty, garaże, przystanki dla statków o wielkim tonażu, koleje i szosy. Jednocześnie rozpoczęto na szeroką skalę budowę domów mieszkalnych. Ze wszystkich krajów Związku Radzieckiego napływają na miejsce budowy kadry wykwalifikowanych robotników, techników i inżynierów. Z przedsiębiorstw przemysłowych ZSRR jadą do Kujbyszewa materiały budowlane i urządzenia.

Rozpoczęto budowę Stalingradz-

kiej Elektrowni Wodnej wyznaczono na rok 1951. Ale i tutaj widzi my już poważne prace przygotowawcze. Setki ludzi prowadzą badania geologiczne, wykonują prace projektowe.

12 września na łamach prasy radzieckiej ukazał się nowy ważny dokument — uchwała rządu radzieckiego o budowie Głównego Kanału Turkmeneńskiego: Amu - Daria - Krasnowodsk. Długość Głównego Kanału Turkmeneńskiego wynosi 1100 km., długość rozdzielczych kanałów irygacyjnych — 1200 km. Powstaną tu 3 tamy, ogromne zbiorniki wodne oraz 3 elektrownie.

Budowa również gigantycznych obiektów jest możliwa tylko w ZSRR — w kraju zwycięskiego socjalizmu. Ustrój radziecki oddał na służbę człowiekowi najnowsze osiągnięcia techniki, wykrył nieograniczone możliwości podnoszenia wydajności pracy. Użytojony w produkcji naukę i technikę naród radziecki z powodzeniem ujął ją do siebie.

Gigantyczne obiekty na Woldze oraz Kanał Turkmeneński wykonane zostaną w niebawym krótkim czasie. Kujbyszewska Elektrownia Wodna zaczęła pracować przy pełnym obciążeniu już w roku 1953. Stalingradzka — w roku 1956. Budowa Głównego Kanału Turkmeneńskiego zakończona będzie w roku 1957.

Rekordy pomyślnego stworzenia Komunistycznej Partii Jugosławii jest słusznosc jej linii politycznej, której fundamenty założyły znane rezolucje Biura Informacyjnego. Celem naszym jest obalenie kontrewolucyjnej, faszystowskiej kilce Tito, powrót Jugosławii do bratniej rodziny krajów socjalistycznych. Cel ten może być osiągnięty jedynie w tym wypadku, — i to należy specjalnie podkreślić, — jeżeli odbudowywana Partia Komunistyczna będzie przeniknięta duchem proletariackiego międzynarodizmu, duchem wierności wobec wielkiej ości międzynarodowej klasy robotniczej — Związku Radzieckiego. Musimy zawsze pamiętać słowa Towarzysza Stalina.

„Rewolucjonista jest ten, kto bez zastrzeżeń, bezwarunkowo, otwarcie i uczciwie, bez tajnych narad wojennych, gotów jest bronić, ostanąć ZSRR, albowiem ZSRR jest pierwszym na świecie proletariackim państwem rewolucyjnym, budującym socjalizm. Internationalista jest ten, kto bez zastrzeżeń, bez wahań, bez warunków gotów jest bronić ZSRR, ponieważ ZSRR jest bazą światowego ruchu rewolucyjnego, a nie podobna bronić, posuwać naprzód tego ruchu rewolucyjnego, nie broniąc ZSRR. Albowiem, kto zamierza bronić światowego ruchu rewolucyjnego wbrew i przeciw ZSRR, ten idzie przeciw rewolucji, ten nieuchronnie stacza się do obozu wrogów rewolucji“.

Linie polityczne realizuje się w toku praktycznej, rewolucyjnej działalności. Wyzyskiwane i unicestawiane przez kilce Tito narody Jugosławii przekonują się coraz bardziej na podstawie swego własnego doświadczenia, że ocalić Jugosławie od katastrofy narodowej, wyrwać ją ze szponów imperialistów mogą tylko szpony obalenia reżimu faszystowskiego. Te nastroje mas ludowych należy przekształcić w zorganizowaną walkę. Uczynić to może tylko Partia Komunistyczna. Oto dlaczego stworzenie nowej Komunistycznej Partii Jugosławii jest zadaniem całkowicie doniosłym. Powodzenie zależy od tego, czy szybko nastąpi przejście od kółkowskiej i metod chałupniczych w pracy podziemnej do jednoczenia wszystkich sił rewolucyjnych.

Doświadczenie międzynarodowego ruchu rewolucyjnego i Partii Bolszewickiej uczy, że partię rewolucyjną należy budować przede wszystkim jako partię prawdziwie proletariacką. Klasa robotnicza jest klasą najbardziej rewolucyjną i w skutkach samych już warunków pracy łatwo poddaje się organizacji. Komunistyczna Partia Jugosławii powinna przede wszystkim skupić najludniejszych synów klasy robotniczej i stać się siłą, cieszącą się zaufaniem i szacunkiem całej klasy robotniczej, całego ludu pracującego.

Partia nasza powinna być „produktorem, świadomym, marksistowskim oddziałem klasy robotniczej, zbudowanym na naukowych, teoretycznych zasadach leninizmu. Aby wypełnić wielką rolę kierownika walki wyzwolenczej, partia powinna być zorganizowanym oddziałem

ten może być osiągnięty jedynie w tym wypadku, — i to należy specjalnie podkreślić, — jeżeli odbudowywana Partia Komunistyczna będzie przeniknięta duchem proletariackiego międzynarodizmu, duchem wierności wobec wielkiej ości międzynarodowej klasy robotniczej — Związku Radzieckiego. Musimy zawsze pamiętać słowa Towarzysza Stalina.

„Na czym opiera się karność rewolucyjnej partii proletariatu? — pisał Lenin. — Co jest jej sprawdzianem? Co ją umacnia? PO PIERWSZE, uświadomienie awangardy proletariackiej i jej wielkiej rewolucji, jej hart, ofiarności, bohaterstwo. PO DRUGIE, jej umiejętność powiązania się, zbliżenia się, jeśli chcecie, do pewnego stopnia zespolenia się z najszerszymi masami ludu pracującego, przede wszystkim z masami proletariackimi, lecz również i z nieproletariackimi masami pracującymi. PO TRZECIE, słusznosc kierownictwa politycznego, urzędującego przez tę awangardę, słusznosc jej strategii i taktyki politycznej, pod warunkiem, by jak najszersze masy z własnego doświadczenia przekonały się o tej słusznosci“.

Niezwykle ważną stroną w procesie odbudowania Komunistycznej Partii Jugosławii jest wychowanie komunistów w duchu niesłabnącej czujności rewolucyjnej. Czujność rewolucyjna jest dla nas konieczna, by odgrodzić powstającą partię od prowokatorów i zdrajców, aby nie dopuścić do partii ani jednego agenta Rankowicza. Należy ufać rewolucyjnie nastroszonym ludziom, lecz należy też wypróbować każdy w pracy praktycznej. Nie mniej ważne znaczenie ma opanowanie techniki konspiracyjnej aparatu policyjnego i aby skutecznie walczyć z nim, należy wiedzieć, jak budować organizacje podziemne, jak nawiązywać kontakty, jak sprawować kierownictwo. Właściwe postawienie techniki konspiracyjnej ułatwi unikanie wysp, a jednocześnie umożliwi łączność z masami, pomoże uniknąć błędów seklańskich. Jedynie w masach jest nasza siła! Należy pamiętać wskazania Towarzysza Stalina, że „partia ginie, jeżeli zasklepi się w swej wąsko - partyjnej skorupie, jeżeli odrywa się od mas“.

Pierwszą myślą i pragnieniem rewolucjonistów jugosłowiańskich jest, aby nowa Komunistyczna Partia Jugosławii od samego początku krociła po drodze wskazanej przez genialnych wodzów i nauczycieli klasy robotniczej — Lenina i Stalina, aby jak najszybciej zdobyła swe miejsce w rodzinie bratniej partii komunistycznych i robotniczych i całego międzynarodowego ruchu komunistycznego. Rewolucjonista jugosłowiański zdaje sobie sprawę, że tylko na drodze, którą pod kierownictwem Lenina i Stalina krociła i kroci wielka, okryta chwałą Partia Bolszewicka, i za którą dzisiaj zdecydowanie kroci cały międzynarodowy ruch robotniczy, nowa Komunistyczna Partia Jugosławii potrafi odnieść zwycięstwo w walce wyzwolenczej, zwyciężyć nad kilciami Tito i okryć jugosłowiański ruch robotniczy.

Dzisiaj, kiedy rewolucjonista jugosłowiański znajduje się w przededniu stworzenia swej nowej rewolucyjnej partii komunistycznej, są oni bardziej niż kiedykolwiek przeniknięci uczuciem bezgranicznej miłości, wdzięczności i wierności wobec WODZA I NAUCZYCIELA MIĘDZYNARODOWEGO PROLETARIATU I CAŁEGO LUDU PRACUJĄCEGO — JOZEFA STALINA. (O trwały pokój, o demokrację ludową!)

A. Polakow.

20,5 mln. Niemców podpisało Apel Sztokholmski

BERLIN (PAP). — W sobotę odbyło się w Berlinie posiedzenie Niemieckiego Komitetu Bojowników o Pokój, w którym omawiano zagadnienia, związane z przygotowaniem do Niemieckiego Kongresu Bojowników o Pokój.

Na posiedzeniu przemawiał sekretarz generalny Niemieckiego Komitetu Bojowników o Pokój Heinz Willmann. Zakomunikował on, że do chwili obecnej zebrano w Niemczech pod

Apel Sztokholmskim przeszło 20,5 miliona podpisów. Pomimo terroru policyjnego, liczba podpisów zebranych w Niemczech zachodnich przekroczyła 2 miliony. Do dnia rozpoczęcia Niemieckiego Kongresu Bojowników o Pokój, który obradować będzie w Berlinie 4 i 5 listopada, zachodnio-niemieccy obrońcy pokoju za mierzą zebrać dodatkowo co najmniej 500 tys. podpisów.

Znikną pustynie i bezpłodne stępy

Wszystkie ludzkie radzieckie żyją dziś radosną myślą o nowych wspólnych obiektach, które powstaną nad przastarą rosyjską rzeką — Wolgą. Dzieje ludzkości nie znały dotychczas równie gigantycznych urządzeń. Kujbyszewska i Stalingradzka Elektrownie Wodne dadzą łącznie około 20 miliardów kilowatogodzin energii elektrycznej rocznie. Podobnej mocy nie posiada żaden system energetyczny na świecie. W chwili obecnej najpotężniejszą elektrownią wodną w Europie jest Elektrownia Dnieprowska, ale zarówno Kujbyszewska jak i Stalingradzka znacznie przekroczy jej moc. Roczna produkcja obydwo nowych elektrowni przewyższy produkcję wszystkich elektrowni wioskich oraz wszystkich elektrowni szwajcarskich i szwedzkich.

Na terenie przyszłej Elektrowni Kujbyszewskiej prowadzi się już na wielką skalę roboty przygotowawcze: buduje różnego rodzaju warsztaty, garaże, przystanki dla statków o wielkim tonażu, koleje i szosy. Jednocześnie rozpoczęto na szeroką skalę budowę domów mieszkalnych. Ze wszystkich krajów Związku Radzieckiego napływają na miejsce budowy kadry wykwalifikowanych robotników, techników i inżynierów. Z przedsiębiorstw przemysłowych ZSRR jadą do Kujbyszewa materiały budowlane i urządzenia.

Rozpoczęto budowę Stalingradz-

kiej Elektrowni Wodnej wyznaczono na rok 1951. Ale i tutaj widzi my już poważne prace przygotowawcze. Setki ludzi prowadzą badania geologiczne, wykonują prace projektowe.

12 września na łamach prasy radzieckiej ukazał się nowy ważny dokument — uchwała rządu radzieckiego o budowie Głównego Kanału Turkmeneńskiego: Amu - Daria - Krasnowodsk. Długość Głównego Kanału Turkmeneńskiego wynosi 1100 km., długość rozdzielczych kanałów irygacyjnych — 1200 km. Powstaną tu 3 tamy, ogromne zbiorniki wodne oraz 3 elektrownie.

Budowa również gigantycznych obiektów jest możliwa tylko w ZSRR — w kraju zwycięskiego socjalizmu. Ustrój radziecki oddał na służbę człowiekowi najnowsze osiągnięcia techniki, wykrył nieograniczone możliwości podnoszenia wydajności pracy. Użytojony w produkcji naukę i technikę naród radziecki z powodzeniem ujął ją do siebie.

Gigantyczne obiekty na Woldze oraz Kanał Turkmeneński wykonane zostaną w niebawym krótkim czasie. Kujbyszewska Elektrownia Wodna zaczęła pracować przy pełnym obciążeniu już w roku 1953. Stalingradzka — w roku 1956. Budowa Głównego Kanału Turkmeneńskiego zakończona będzie w roku 1957.

Partia Bolszewicka od dawna już uważa nawodnienie pól nadwoltańskich za sprawę pierwszorzędnej wagi. „Irygacja jest szczególnie ważna dlatego, że należy za wszelką cenę podnieść poziom rolnictwa i hodowli bydła“ — oświadczył Lenin w roku 1921. Towarzysz Stalin pisał w roku 1924: „Postanowiliśmy... uczynić, co tylko możliwe, aby na przyszłość zabezpieczyć się przed ewentualnymi suszami... Zamierzamy za cząć od stworzenia minimum niezbędnego klinu melioracyjnego w strefie Samara — Saratow — Carycin — Astrachan — Stawropol“.

Kujbyszewska Elektrownia Wodna da gospodarce rolnej okęgów nadwoltańskich półtora milarda kilowatogodzin prądu elektrycznego, co pozwoli nawodnić co najmniej milion ha pól kolchozowych i sochozowych.

Stalingradzka Elektrownia Wodna pozwoli pomyślnie rozwiązać problem zaopatrzenia w wodę okęgów nadkaspjskich. Równina nadkaspjska stanowi dziś jedno ze źródeł palących wiatrów w okęgach nadwoltańskich. Irygacja i zaopatrzenie w wodę pól kres zabnym skutkiem suchych nadkaspjskich wiatrów. Elektrownia Stalingradzka produkować będzie energię elektryczną, wystarczającą dla irygacji 1,5 miliona hektarów gruntów, pomiędzy Wolgą i Ura-

lem, 6 milionów ha gruntów w północnej części Równiny Nadkaspjskiej oraz 5,5 miliona ha na Równinie Sarpińskiej, w stepie Nogajskim i w okęgach czarnoziemnych.

W ten więc sposób Kujbyszewska i Stalingradzka Elektrownie Wodne umożliwią nawodnienie 14 milionów ha łącznie.

Budowa Kanału Turkmeneńskiego umożliwi nawodnienie i wykorzystanie 1.300 tys. ha gruntów (przeznaczonych do rozszerzenia plantacji bawełny) oraz zaopatrzenie w wodę około 7 milionów ha pastwisk na pustyni Kara-Kum. Główny Kanał Turkmeneński zaopatrzy w wodę do pięciu oraz dla celów przemysłowych przedsiębiorstwa i fabryki, koleje i miasta. Ludzie radzieccy skierują wody Amu-Darii w głąb pustyni, ożywiając ją i kładąc kres istnieniu ognisk suchych wiatrów i burz piaskowych.

Irygacja i nawodnienie pól stanowi składową część wielkiego stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody. Wraz z pasami leśnymi i płodozmienną polowo-ląkowym wpłynęło to na niebywałe podniesienie kultury socjalistycznej rolnictwa.

Ludzie radzieccy, którzy podjęli walkę o ujarznienie i podporządkowanie sobie siły przyrody, pokazała całemu światu, czego potrafi dokonać człowiek, wyzwolony z kapitalistycznej nlewoi.

A. Polakow.

Systematyczne wykonywanie planów miesięcznych

warunkiem zwycięskiej realizacji Planu 6-letniego

Przemysł bawełniany musi szybko nadrobić zaległości

Plan Sześcioletni stawia przed przemysłem bawełnianym poważne zadania. Produkcja do roku 1955 wzrosnąć o 53 proc. w porównaniu z rokiem 1949. Dzięki temu sklepy nasze będą lepiej zaopatrzone, a wskaźnik zużycia tkanin bawełnianych na jednego mieszkańca wzrosnąć o 65 proc.

Wytwarzanie będzie wzrastać w okresie sześciolatki stopniowo dzięki uruchomieniu nowych zakładów i wzmocnieniu mocy produkcyjnej istniejących już fabryk, a przede wszystkim w drodze zwiększania wydajności pracy ludzi i maszyn oraz sprawnego wykorzystywania wszystkich rezerw.

Bawełna planów nie wykonuje

Dlatego też sprawa kontroli wykonania operacyjnych planów produkcji nabiera w obliczu wielkich zadań Planu Sześcioletniego wyjątkowego znaczenia. Poszczególne plany operacyjne muszą być bezwzględnie wypełniane. Świadomość tego obowiązku winna nieustannie towarzyszyć pracy wszystkich czynników — kierownictwa poszczególnych zakładów, Centralnego Zarządu oraz organizacji partyjnych i związkowych w przemyśle bawełnianym, który należy to stwierdzić — w okresie ostatnich miesięcy przeżywa pewne trudności w zakresie pełnego zrealizowania planów produkcyjnych.

Tak na przykład w sierpniu tylko na odcinku przedziału cienkoprzędnych przemysł bawełniany wykonał

plan, przekraczając go o 3 proc. W tkalniach i wykończalniach oraz w przedziałach średnioprzędnych i odpadkowych brakło w skali całego przemysłu bawełnianego 2-3 proc. do całkowitego wykonania planu sierpniowego.

Tak wygląda wykonanie operatywnego planu produkcji w sierpniu. Zrozumiałe, że wobec tego, w skali całego przemysłu bawełnianego, nie są wykonywane plany — zobowiązaniowe w zakresie wzrostu produkcji. Wykonanie tych zobowiązań, w pełni realnych, bo podjętych przez załogi fabryczne po dokładnym rozpatrzeniu możliwości produkcyjnych, jest sprawą honoru wszystkich włókienników polskich. Kierownicy zakładów muszą uczynić wszystko, aby plany operatywne były nie tylko wykonywane, ale również przekraczane w stopniu, odpowiadającym podjętym zobowiązaniom.

Równomiernie rozkładać wysiłki kierownictwa

W przemyśle bawełnianym istnieje wiele zakładów, które wykonują

plan miesięczny na tym czy innym odcinku, na innych odcinkach pozostają w tyle. Wygląda na to, że wysiłki danego kierownictwa nie są równomiernie rozłożone, że wykonanie planu np. w przedziałach odbywa się kosztem tkalni czy wykończalni. Pracę cechuje jeszcze szturmowość — dopiero, gdy na danym odcinku plan jest zagrożony, kieruje się nań wszystkie siły, zaniebując z kolei pozostałe odcinki. Spośród zakładów bawełnianych, pracujących na terenie Łodzi i województwa, tylko ZPB im. Marchlewskiego, ZPB im. Dzierżyńskiego, ZPB im. 1 Maja, ZPB im. Szymańskiego oraz ZPB w Ozorkowie wykonały plan produkcji na wszystkich odcinkach.

Trzeba stwierdzić, że liczba zakładów, które plan wykonały całkowicie, wzrosła w sierpniu w porównaniu z poprzednim miesiącem. Pełnym wykonaniem planu w lipcu nie mogły bowiem wykazać się ZPB im. Marchlewskiego oraz ZPB im. 1 Maja. Niemniej wciąż jeszcze poważne zastrzeżenia nasuwa fakt niewykonania planów na wszystkich odcinkach przez pozostałe zakłady. Bowiem świadczą o tym, że jeszcze nie wszystkie trudności, z którymi przeżył przemysł bawełniany, zostały już przełamane.

Brak szkolenia przyczyną niewykonania planów

Trudności te wynikają przede wszystkim z niskiej wydajności pracy, z niewykonania przez znaczną część robotników baz akordowych. Związany z tym pozostaje problem doszkaleń, mimo czynionych już ostatnio prób jeszcze nierozwiązany w pełni. Wciąż jeszcze wielu robotników, nie wykonujących baz, nie zostało objętych szkoleniem ani troskliwą opieką przez personel techniczny i instruktorów.

Przedziałnia średnioprzędna Zakładów im. Kunickiego wykonała sierpniowy plan zaledwie w 81,1 proc. To niedociągnięcie wynika częściowo z faktu, iż w przedziałach tych zakładów w lipcu objęto szkoleniem zaledwie 13 proc. ogółu robotników, nie wykonujących baz akordowych. W Zakładach im. Rewolucji 1905 roku przedziałnia wypełniła plan w 86,6 proc. — szkolenie ogarnia tam tylko 4,4 proc.

Brak pełnych kwalifikacji, spowodowany niedostatecznym szkoleniem, i związane z tym niskie zarobki, w poważnym stopniu wpływają na fluktuację robotników. W II oddziale tych zakładów brak obecnie pełnej obsady wszystkich maszyn na wszystkich zmianach.

Kto ponosi odpowiedzialność

Dobra organizacja pracy — to między innymi umiejętność przewidywania. Wiąże się z tym konieczność

przeprowadzania w porę remontów zapobiegawczych. Jak ważne jest to zagadnienie, świadczy przykład przedziałni średnioprzędnej w ZPB im. Stalina, która planu sierpniowego nie wykonała na skutek dłuższego postoju w końcu miesiąca, wywołanego niespodziewaną awarią.

Do takich wypadków nie wolno dopuszczać. Dyrektorzy zakładów są wyposażeni w pełnię władzy, zgodnie z zasadą jednostkowej odpowiedzialności. W rękach ich znajdują się wszelkie środki, zapewniające pomyślne wykonanie planu. Dlatego też trzeba wyraźnie postawić zażądanie osobistej odpowiedzialności za niewykonanie planu na tym czy innym odcinku, za te czy inne niedopatrzenia.

Organizacje partyjne i związki zawodowe muszą wzmocnić swoją działalność, kierując się wytycznymi uchwały Biura Organizacyjnego KC PZPR o pracy przemysłu bawełnianego.

Muszą one dolażyć wszelkich starań, aby nie tylko wykonywać operatywne plany miesięczne, ale i plany zobowiązaniowe oraz wyrównać niedobory powstałe w ciągu ubiegłych miesięcy.

Nie wolno lekceważyć głosów krytyki

O czym zapomniał dyrektor tkalni ZPB im. Stalina

Niedawno zamieściliśmy na łamach „Głosu” korespondencję tow. Gajewskiego, który zwracał uwagę na karygodne zaniedbania w Nowej Tkalni. Otóż w czasie deszczowej leży się tam przez dziury w dachu strugi wody na krosna i nadożone osnowy, co oczywiście wyrządza znaczne szkody przedsiębiorstwu.

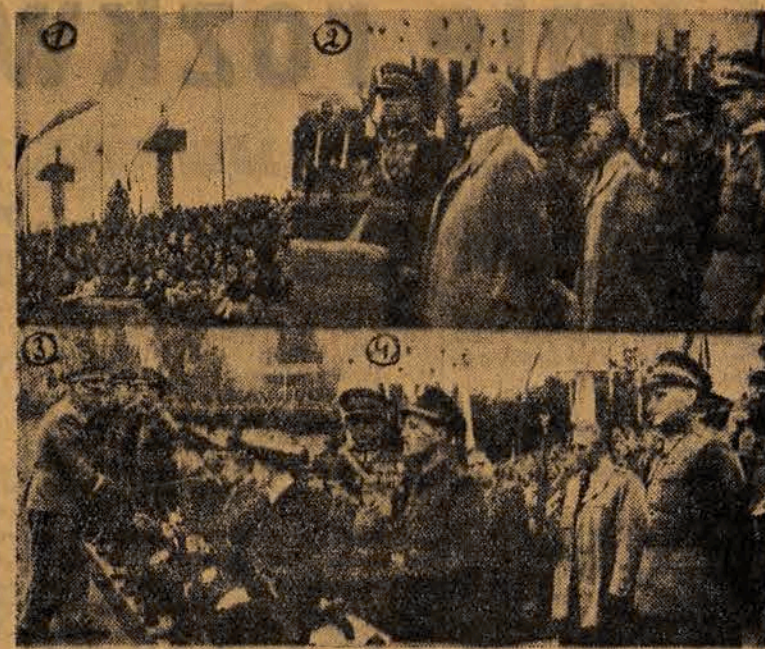
„Czyżby o tym wszystkim nie wiedział kierownictwo tkalni — zapytuje tow. Gajewski — skoro bolączka ta jest znana ogólnie? A więc czym tłumaczyć beczyność w tym względzie kierownictwa, jak i rady zakładowej? Przytoczona powyżej korespondencja nie wymaga komentarzy. Tow. Gajewski porusza bardzo poważną bolączkę zakładu, która musi być jak najrychlej zlikwidowana, tym bardziej, że zbliża się okres długotrwałych „siot” jesiennych. Toteż spodziewaliśmy się rzeczowego wyjaśnienia ze strony dyrekcji tkalni, powołującego się na przysąpienie do naprawy dachu.

Wyjaśnienie przyszło w istocie: lecz o treści zgola nieoczekiwanej. „O pływających krosnach Dyrekcja Tkalni Nowej nie była poinformowana — pisze dyrektor tkalni, Marian Rozwens — wyjaśnienie powinien udzielić korespondent „Głosu” ob. Gajewski, ponieważ artykuł swój podał bez uprzedzenia dyrekcji, rady zakładowej i organizacji partyjnej”.

Zle się dzieje w tkalni ZPB im. Stalina, skoro kierownictwo nie zna istotnych bolączek produkcyjnych swego terenu? Że się dzieje również i dlatego, że kierownictwo nie wsłuchuje się w głosy krytyki i nie potrafi wyciągnąć z nich dla siebie konkretnych, twórczych, roboczych wniosków. Klepsko również, że kierownictwo tkalni nie wyrobiło w sobie socjalistycznego stosunku do korespondenta i gazety.

„Korespondent odpowiada za swoją pracę, za swoje notatki i artykuły, za ich treść, za ich słusność przed re-

Wojsko Polskie na straży pokoju

W ubiegłą niedzielę odbyła się promocja absolwentów Oficerskiej Szkoły Politycznej na oficerów Ludowego Wojska Polskiego. Synowie robotników i chłopów otrzymali pierwszy w swym życiu stopień oficerski.

Na zdjęciach widzimy fragmenty uroczystości.

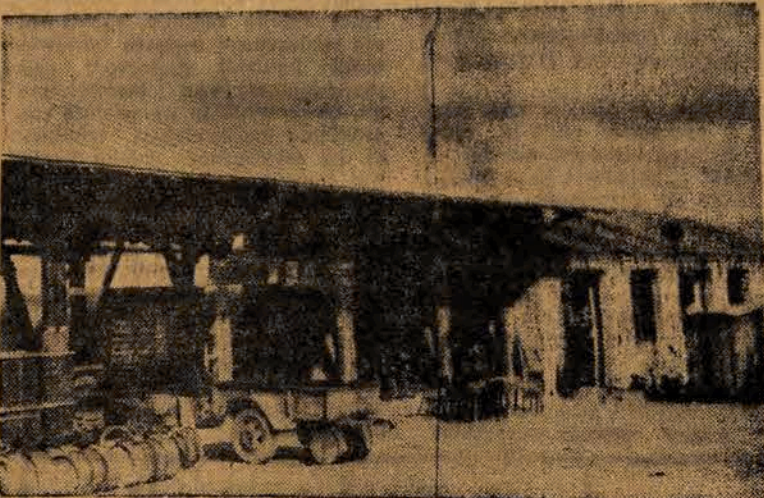
1 — Na stadionie WKS Legia, gdzie odbywała się uroczystość, tłum wypełnił po brzegi trybunę.

2 — Tow. Marian Minor przemawia do nowomianowanych oficerów, życząc im sukcesów w dalszej pracy.

3 — Promocji dokonuje zastępca szefa Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego gen. bryg. tow. Melenas.

4 — W imieniu nowopromowanych oficerów przemawia ppor. Zbigniew Bielecki, przyrzekając nie szczędzić sił w walce o pokój i socjalizm, w oparciu o wspaniałe doświadczenia WKP (b).

Co nam daje Plan 6-letni?

W 1955 r. — 850 Państwowych Ośrodków Maszynowych

„W okresie 6-letnia zostaną w zdecydowany sposób rozbudowane Państwowe Ośrodki Maszynowe, przeznaczone przede wszystkim dla obsługi spółdzielczości produkcyjnej. Liczba POM-ów, wynoszących w roku 1949 — 30, wzrosła do 850, a liczba posiadanych przez nie traktorów — do 35.890, wobec 200 w roku 1949”.

(Z referatu tow. Minca na V Plenum KC)

Pod długą szpą stoją rzędem: siewniki, żniwiarki, młocarnie, hrony, kultywatory. Jeszcze znać na nich świeżą farbę — nie tak dawno wprost z fabryki przybyły tutaj do Państwowego Ośrodka Maszynowego w Rawie Mazowieckiej.

Ten ośrodek pracuje od niedawna. Dopiero przed kilku miesiącami położono pierwsze cegły pod jego budowę. Wzniesiono przede wszystkim szopy dla maszyn rolniczych. Był wtedy bowiem bardzo gorący czas — wiosenne roboty w polach, a potem żniwa. Teraz ziemia woła snów o jesienną uprawę.

Ośrodek stał się rychło punktem centralnym dla znajdujących się w powiecie spółdzielni produkcyjnych. Maszyny i ludzie POM-u nie mogą się ukarać na brak roboty.

Na wielkiej tablicy widnieją nazwiska tych, którzy w tej ofiarnej pracy dają z siebie najwięcej wysiłku. Traktorzysta Młynarczyk wykonuje 150 procent normy, Jan Zarzycki — 140 procent, Zofia Witkowska — 120 proc.

Nie szczędzą trudu młodzi traktorzyści. Zdają sobie w pełni sprawę, jak poważne obowiązki spoczywają na nich, jak wielka jest ich rola w dziele przebudowy wsi polskiej. Traktorzysta — to bohater, to agitator w walce o wies socjalistyczną.

Kadry traktorzystów — ofiarą pracowników POM-ów, realizować będą wytrwale zaszereżone zadania, jakie stawia przed nimi Plan 6-letni.

Na froncie współzawodnictwa pracy

Tow. Kuzdrowa — przodująca prządką

Tow. Kornelia Kuzdrowa z ZPB im. Władysława Bortnickiego jest wytrwałą, doświadczoną prządką. Już dawno zwrócono uwagę, że prze-

dza wyprodukowana przez nią jest zawsze równa i gładka. Jeszcze za nim zorganizowano tutaj konkurs na najlepszą prządkę, tow. Kuzdrowa wysunęła się na czoło przedziałni, dzięki stosowaniu odpowiedniej metody pracy i umiejętności przykrećcia.

Od czasu rozpoczęcia konkursu, tow. Kuzdrowa jeszcze pilniej krzycza się koło swych maszyn. Niejedną młodą prządkę zwraca się do niej z prośbą o zapoznanie jej z tajemnicami dobrego przykrećcia. Tow. Kuzdrowa chętnie dzieli się swym bogatym doświadczeniem.

Już miesiąc minął, odkąd w ZPB im. Bortnickiego trwa współzawodnictwo między prządkami. Do tej pory jednak nie rozpatrzono jeszcze wyników pierwszego etapu. Przedziałnia ZPB im. Bortnickiego spóźnia się nieco. Już wielki czas stwierdzić, które prządkę przykrećcia niewłaściwie i powierzyć je opiece instruktorów.

Nasi korespondenci piszą

Postoje podrywają plany produkcyjne

Mimo, że w ZPB im. J. Stalina na różnego rodzaju zebraniach mówi się często o postojach, mało kto naprawdę szczerze zajmuje się sprawą zlikwidowania godzin postojowych, stanowiących u nas istną plagę w aparaturze kolorowej.

Maszyniści przy nakrapiaczach zniechęcają się do pracy narzekając, iż nie mają nic do roboty. „Cóż bowiem z tego, że obowiązują dyscyplina pracy, że nie wolno się spóźniać, kiedy po przybyciu na salę lazi się beczynnie z kąta w kąt i zbija baki. Nie tyłko my sami — ale również zakład pracy oraz Państwo na tym traci” — oświadcza tow. Retczyński, maszynista nakrapiarski. Przecież przychodzi do pracy, a nie na beczynne wycekiwanie na towar i obijanie się.

„Postoje to braku towaru zdarzają się u nas dość często, np. w tym tygodniu mieliśmy je co dzień. Nakrapiarka, która obśluguje — ciągnie tow. Retczyński — w dniu 5 bm. była utrudniona przez 4 i pół godziny, a w dniu 6 w ciągu 6 godzin. Jak więc mam wykonać plan, jeśli moja maszyna stoi tyle godzin beczynnie?”

Na to samo utyskiwał ob. Józef Trześniewski i inni.

Tow. Pawlak, sekretarz podstawowej organizacji partyjnej nie raz na zebraniach egzekutywy wytykał dyrekcji słabe zainteresowanie ustawicznymi postojami. Lecz błędem ze strony egzekutywy jest to, że niedostatecznie kontroluje wypełnianie zobowiązań oraz uchwał podejmowanych przez dyrekcję. Na każdym zebraniu, czy naradzie dyrekcja przyrzeka

uczynić, co jest w jej mocy, aby opanować sytuację. Ale, niestety, kończy się wszystko na obietnicach.

Nasza organizacja partyjna, rada zakładowa oraz kierownictwo powinny przystąpić wreszcie do energicznej walki z tego rodzaju niedociągnięciami, świadczącymi o braku socjalistycznego podejścia do produkcji.

M. Marciniak
ZPB im. J. Stalina

Brak materiałów pomocniczych w Zakł. Przem. Odzież. im. Próchnika

Ostatnio w Zakładach Przemysłu Odzieżowego im. Próchnika da się odczuć pewne trudności w normalnym przebiegu procesu produkcyjnego, wynikające z niestabilności na czas przez Centralę Handlową materiałów pomocniczych. Najwięcej trudności przysparza brak dostatecznej ilości podszepek. Partie podszepek, przyśłane przez C.T. są zbyt małe, co wywołuje postój produkcyjny. Nie lepiej przedstawia się sprawa

nici, guzików i klamer, z przesyłką których nie kwapi się Centrala Zaopatrzenia Przemysłu Odzieżowego.

Najbliższa nasza narada wytwórcza powinna poświęcić więcej uwagi sprawie zaopatrzenia naszych zakładów w materiały pomocnicze.

M. Stasiak
Zakłady Przemysłu Odzieżowego im. Próchnika

Likwidujemy analfabetyzm

Przed kilku dniami odbyła się w ZPB im. Armii Ludowej podniosa uroczystość wzniesienia świątyni 46 absolwentów kursu początkowej nauki czytania i pisania. W przemówieniach podkreślono, że wszędzie tam, gdzie buduje się socjalizm, walczą się z ciemnotą. Nauka zaś rozszerza możliwości szybszego wykonania planów i wzmocnienia walki o pokój.

W imieniu absolwentów przemawiała tow. Hałas, dziękując rządowi Polski Ludowej i związkowi zawodowemu za uzyskanie na ukę. Następnie absolwenci wzięli udział w przedstawieniu Partii i organizacji społecznych wiązanki kwiatów. Uczestnicy kursu otrzymali nagrody w postaci książek.

O dobrym poziomie kursu świadczy fakt, że 10 osób ukończyło go z wynikiem bardzo dobrym, a 23 osoby z wynikiem dobrym.

Jan Wojciechowski
ZPB im. Armii Ludowej

I. Benediktow
Minister Rolnictwa ZSRR

W imię rozkwitu Ojczyzny

Pod kierownictwem partii bolszewickiej, pod genialnym dowództwem wielkiego wodza i nauczyciela, towarzysza Stalina, naród radziecki realizuje wspaniały program przeobrażenia przyrody, dalszego wzmocnienia potęgi gospodarczej kraju.

Przyjęta z inicjatywy towarzysza Stalina uchwała Rady Ministrów ZSRR o budowie Kanału Turkmeneńskiego Amu-Daria-Krasnowodzki wpisuje jeszcze jedną wspaniałą kartę do stałnoscianego planu przeobrażenia przyrody, otwiera niebywałe perspektywy rozwoju sił wytwórczych w rejonach Azji Środkowej.

Ta posiadająca ogromne znaczenie gospodarcze uchwała jest nowym do wodom mądrości polityki narodowej realizowanej przez partię leninowsko-stalinowską, polityki, która zapewnia rozkwit gospodarki i kultury wszystkich narodów ZSRR. Jedynie ustrój radziecki stwarza możliwości wcielenia w życie odwiecznych marzeń narodu turkmeneńskiego o przeistoczeniu bezwodnych pustyń nadkaspjskich w kraj urodzajnych pól i bogato owocujących sadów, w kraj soczystych pastwisk i rozwiniętej hodowli bydła.

Kanał niosący życie na pustynię

Główny Kanał Turkmeneński ciągnąć się będzie na przestrzeni 1.100 km. Długość rodzicielskich kanałów irygacyjnych stanowiących odnogi Głównego Kanału oraz zbiorniki, który powstanie na skutek zbudowania Tachja-Taskiej zapory wodnej; wyniesie 1.200 km. Wreszcie długość wielkich wodociągów, odprowadzających wodę z kanału dla zaopatrzenia przedsiębiorstw przemysłowych i osiedli, wyniesie 1.000 km. Na kanale zbuduje się trzy elektrownie wodne o łącznej mocy 100 tys. kW. Kanał Turkmeneński będzie największą w świecie konstrukcją tego typu.

Olbryzia skalę robót związanych z budową tej instalacji uświadomimy sobie ze szczególną wyrazistością, jeżeli weźmiemy pod uwagę warunki naturalne, w których roboty te będą prowadzone.

Dzięki zbudowaniu Tachja-Taskiej zapory wodnej część wód Amu-Darii, (wielkiej rzeki środkowo-azjatyckiej, o przepływie rocznym około 50 miliardów m³ wody) skieruje się dawnym łożyskiem do Morza Kaspijskiego.

Trasa Głównego Kanału Turkmeneńskiego przebiegać będzie od zapory zbudowanej na zachodniej odnodze delty Amu-Darii w okolicach miejscowości Tachja-Taski (koło miasta Nukus), w kierunku południowo-zachodnim po oazie Taszauzkiej na przestrzeni 60 km, po czym przejdzie do Zaunguskiej części pustyni Kara-Kum, gdzie okrąży kółem Sarykamską i na 400-ym kilometrze połączy się z korytem rzeki Uzbaj, stanowiącej dawne łożysko Amu-Darii.

Poczynając od tego miejsca, kanał przebiegać będzie zachodnią częścią centralnej pustyni Kara-Kum.

Na rzece Uzbaj zbudowane zostaną wielkie zbiorniki wodne. Kanał Turkmeneński zapewni irygację i eksploatację rolniczą 1.300 tys. ha nowych gruntów oraz zaopatrzenie w wodę około 7 milionów ha pastwisk na pustyni Kara-Kum. Jednocześnie kanał dostarczy wody do picia i dla celów technicznych przedsiębiorstwom przemysłowym, transportowi kolejowemu oraz osiedlom Turkmenów Zachodniej.

Kanał odegra olbrzymią rolę w rozwoju hodowli bydła. Położone w strefie kanału kołchozy posiadają obecnie około 600 tys. owiec i kóz, 70 tys. sztuk bydła rogatego, 19 tys. wień białych. Hoduje się tu owce karakułowe i kurdukułowe, które dają skórki i wełnę niskiej jakości.

Główną przyczyną niedostatecznej wydajności owiec i słabego wzrostu ich pogłowia w tych rejonach jest brak wody i skąpa baza paszowa.

Na trasie kanału leżą pastwiska zachodniej części pustyni Kara-Kum z charakterystyczną roślinnością karłowatą jak osy wielbłądziej, piołun itp. Nawodnienie 7 milionów ha pastwisk znacznie zwiększy zasoby paszy we Republice Turkmeneńskiej i stanowić będzie potężny bodziec do rozwoju hodowli bydła. Pogłowia owiec, bydła rogatego i wielbłądów zwiększą się kilkakrotnie, zwiększy się jednocześnie wydajność bydła. Ważną gałąź hodowli bydła stanowią w tych rejonach owce, a zwłaszcza karakułowe. Rasa owiec karakułowych jest najbardziej odporna, najlepiej przystosowana do surowych warunków życia na pustyni, dzięki czemu zajmuje ona czołowe miejsce wśród hodowanych w Turkmenii ras.

Dzięki doprowadzeniu wody do pastwisk podniesie się znacznie poziom kultury hodowli bydła. Zamiast z rzadka rozrzuconych studni i widniejących tu i ówdzie pojedynczych jurt pasterskich kołchozowych, wyrósł nowoczesne osiedla, farmy kołchozowe z nowoczesnymi zabudowaniami, z pasami nadzoru ochronnego, zaopatrzone w paszę i wodę do picia. Zorganizuje się sieć specjalnych stacji maszynowo-hodowlanych oraz sieć ośrodków zootechnicznych i stacji weterynaryjnych.

Dzięki zbudowaniu Kanału Turkmeneńskiego obszar nawadnianych gruntów wzrośnie w Republice Turkmeneńskiej

dwukrotnie, a w Kara-Kalpackiej Republice Autonomicznej — przeszło trzykrotnie.

Ziemia, która czekała tysiące lat na wodę

Irygacja nowych gruntów ma szczególne znaczenie dla rozwoju hodowli bawełny, której plantacje zajmują przeważającą część nawadnianych gruntów. Prócz tego na nowonawodnionych obszarach uprawiać się będzie ryż i inne wartościowe kultury, a także ziemniaki dla ośrodków przemysłowych Zachodniej Turkmenii.

Żyzność miejscowej gleby, duże nasłonecznienie, znaczna ilość substancji odżywczych w glebie, oto warunki, które przy odpowiednim zaopatrzeniu w wodę zapewnią na nowonawodnionych terenach bogate zbiory bawełny, ryżu i innych upraw rolnych, jak również owoców, winogron i morwy. Trwałe plony na olbrzymich obszarach, sięgające 30—40 centnarów wysojakościowej bawełny z ha, przyczynią się wydatnie do dalszego rozszerzenia bazy surowcowej naszego przemysłu włókienniczego.

Obok dogodnych warunków rozwoju hodowli bawełny, Południowo-Zachodnia Turkmenia posiada też odpowiednie warunki dla uprawy roślin podzwrotnikowych. Niemierzone obszary żyznego gruntu, gorący klimat z krótkotrwałymi zimami, wysoka temperatura w okresie wegetacyjnym pozwala hodować z powodzeniem oliwki, figi, granaty, churme itd. Ośrodek doświadczalny w Kizyl-Atrake już kilka lat temu zaczął hodować oliwki, które obecnie dają dobre plony.

Rosnące w Turkmenii gatunki figi pozwalają na otrzymanie owoców suszonych wysokiej jakości. Z turkmeneńskich odmian granatów sporządza się wyciemniony sok. Z badań przeprowadzonych przez Wszczęzwiazkowy Instytut Naukowo-Badawczy w suchych okolicach podzwrotnikowych wynika, że w warunkach Azji Środkowej churma daje smaczne i pożywne owoce o wysokim procencie cukru.

Na nawadnianych ziemiach Południowo-Zachodniej Turkmenii będą hodowane uprawy podzwrotnikowe. Rozwój tych upraw na terenie Południowo-Zachodniej Turkmenii wymagać będzie wielkiej ilości sadzonek. Dlatego też w najbliższej przyszłości winno się tu założyć sieć szkółek drzewnych, które mogłyby dostarczyć w najbliższych latach znaczne ilości sadzonek.

Pustynia, która wyda stokrotne plony

Powstaną tu również winnice i to zarówno w rejonach południowo-zachodnich, jak i w obwodzie Taszauzskim, w delcie Amu-Darii i na terenach Kara-Kalpackiej Republiki Autonomicznej.

Sady morwowe stworzą bazę paszową dla szerokiego rozwoju hodowli jedwabników. Produkcja kokonów, stanowiących surowiec dla przemysłu jedwabniczego znacznie wzrośnie.

Budowa kanałów na pustynnych terenach wymaga zasadzenia pasów leśnych i utrwalenia lotnych głąsków wzdłuż Kanału Turkmeneńskiego oraz kanałów irygacyjnych.

W myśl uchwały rządu, w strefie kanału zasadzi się około 500 tys. ha lasów.

Zbudowanie kanału z wielkimi zbiornikami wodnymi, szeroką siecią kanałów irygacyjnych przy równoczesnym zasadzeniu lasów przyczyni się do polepszenia warunków klimatycznych nie tylko w strefie samego kanału, lecz również w sąsiednich rejonach. Możliwość powstania suchych wiatrów na pustyni Kara-Kum zmniejszy się do minimum.

Budowa Głównego Kanału Turkmeneńskiego obejmuje całokształt robót, które zapewnią rozwój przemysłu, rolnictwa, transportu oraz elektryfikację tych dziedzin. Eksploatacja Kanału Turkmeneńskiego stwarza wspaniałe perspektywy rozwoju wszystkich dziedzin gospodarki rolnej. Rolnictwo, którego główną uprawą będzie uprawa bawełny oraz hodowla bydła (przy należytych wykorzystaniu wygonów dla owiec karakułowych) winno łączyć się w harmonijny sposób z uprawą roślin podzwrotnikowych, owoców, winorośli i drzew morwowych.

Nowa budowa stalnoscianowa zrealizowana zostanie w szybkim tempie. Właściwą budowę, eksploatację nawodnionych gruntów oraz sadzenie lasów poprzedzą zakrojone na szeroką skalę prace badawcze i projektowe. Aby zapewnić prawidłową eksploatację nowych gruntów, należy przeprowadzić gruntowne badanie gleby i roślinności, rozwiązać wiele problemów z dziedziny ekonomiki i organizacji gospodarki w rejonach, które zostaną nawodnione.

Akademia Nauk ZSRR, Wszczęzwiazkowa Akademia Nauk Rolniczych im. Lenina oraz istniejące przy tych akademiach instytucje badawcze powin-

ny okazać wydatną pomoc w prawidłowym rozstrzygnięciu problemów, jakie wyłonią się w toku tej olbrzymiej budowy.

W budowie Kanału Turkmeneńskiego, stanowiącego nowy dowód zacieśnienia bratniej przyjaźni między narodami ZSRR, weźmie udział cały naród radziecki.

Nowa karta w dziejach rolnictwa

Przyjęta z inicjatywy towarzysza Stalina uchwała Rady Ministrów ZSRR o budowie Kujbyszewskiej i Stalingradzkiej Elektrowni Wodnych na Woldze, o przekopaniu Kanału Turkmeneńskiego Amu-Daria-Krasnowodzki oraz przejście do nowego systemu nawadniania otwierają nową kartę w dziejach rolnictwa.

W niedalekiej przyszłości wody Włgi i Amu-Darii nawodnią nowe miliony hektarów gruntów kołchozowych i sowchozowych. Już obecnie w rejonach nadwoltańskich, w centralnych obwodach czarnoziemiu, w obwodzie rostowskim, na terenie republik zakaukaskich i środkowo-azjatyckich prowadzone są na wielką skalę roboty nawadniające.

Nowy system nawadnienia i związane z nim zwiększenie rozmiarów nawadnianych działek pozwoli podwyższyć poziom mechanizacji robót rolnych, stosować na szeroką skalę nowoczesny sprzęt techniczny w gospodarce irygacyjnej, znacznie podwyższyć wydajność maszyn i zredukować koszty uprawy pól.

Realizacja stalnoscianowego programu nawadnienia pól pozwoli w nawadnianych rejonach na kilkakrotnie zwiększenie produkcji zbóż, upraw technicznych, jarzyn i owoców, uniezależni je od suszy i zapewni trwałe plony.

Irygacja gruntów umożliwi kołchozom i sowchozom podniesienie wydajności pastwisk, zwiększenie zasobów paszowych dla bydła, co z kolei przyczyni się do dalszego rozwoju hodowli bydła.

Budowa potężnych elektrowni wodnych, utworzenie zbiorników wodnych na miejscowych spływach i zbudowanie na nich elektrowni wodnych stwarzają szerokie perspektywy zastosowania energii elektrycznej zarówno w rolnictwie, jak w hodowli bydła.

Zelektryfikuje się orkę, siew, sprzęt, młockę, pracochłonne procesy na farmach hodowlanych, słowem — większość najważniejszych procesów produkcyjnych w kołchozach. Setki stacji maszynowo-tractorowych zaopatrzy się w traktory elektryczne i inne maszyny o napędzie elektrycznym. Budowa potężnych elektrowni wod-

nych, irygacja i zaopatrzenie w wodę wielu milionów ha gruntów, elektryfikacja rolnictwa — cały ten gigantyczny program stalnoscianowy ma na celu dalszy rozkwit naszego kraju. Walka o realizację tego wielkiego programu wytyczonego przez towarzysza Stalina jest walką o szczęście mas pracujących, o komunizm!

Chłopsko kołchozowe powitało z radością uchwały Rady Ministrów ZSRR o wielkich budowach, zapewniających niebywałe tempo dalszego rozwoju rolnictwa socjalistycznego. Serca ludzi radzieckich wypełnia uczucie dumy z naszej wielkiej ojczyzny, uczucie wdzięczności dla promotora i organizatora wszystkich zwycięstw narodu radzieckiego — WIELKIEGO STALINA.

Nowy rok szkolny w ZSRR

Pierwsza lekcja w I kl. szkoły średniej Nr 635 w Moskwie.

Wybudujemy 5000 nowych szkół w ramach Planu 6-letniego

W okresie realizacji Planu 6-letniego 87 — 100 proc. ogółu dzieci w wieku szkolnym (7 — 13 lat) objętych zostanie szkołą pełną, to znaczy taką, która realizuje program siedmioletni. Liczba szkół pełnych wzrośnie w latach 1950 — 1955 trzykrotnie w stosunku do okresu przedwojennego.

Realizacja tych wielkich zamierzeń na odcinku szkolnictwa podstawowego uzależniona będzie w wysokim stopniu od rozwiązania ważnego problemu budownictwa szkolnego.

Plan 6-letni przewiduje blisko 79 miliardów złotych na budowę i wyposażenie szkół podstawowych (w cenach z roku 1950). Jest to kwota olbrzymia. Nigdy w Polsce nie było takich sum na budownictwo szkolne. W pierwszym okresie Planu, obejmującym lata 1950 — 1952, nakłady inwestycyjne będą wznosiły stosunkowo wolniej i osiągną kwotę 8.469 milionów złotych rocznie w r. 1952. Drugi okres, obejmujący ostatnie 3 lata planu (1953 — 1955), znamionuje wielki coroczny wzrost nakładów inwestycyjnych na budowę szkół, które dojdą w r. 1955 do olbrzymiej kwoty 24,5 miliarda złotych.

Za kwotę 79 miliardów złotych przewidzianą w planie będziemy mogli wybudować i wyposażyć do 1955 r. około 5.000 nowych budynków szkolnych. W szkołach tych wybudowanych zostanie również znaczna liczba izb miesz-

kalnych, przeznaczonych na mieszkania dla nauczycieli.

Przewidziane w Planie 6-letnim wielkie środki materialne na budownictwo szkolne muszą być wydatkowane jak najbardziej celowo i z dużą rozważa.

Budynki szkolne winny być budowane szybko, tzn. najwyżej w ciągu 2 lat. Nie można zamrażać pieniędzy i materiałów przez rozpoczynanie równocześnie (jeżeli nie ma na to warunków) budowy wielu szkół i rozrzekanie okresu prac na kilka lat.

A należy stwierdzić, że dotychczas sprawa planowego rozwiązania zagadnienia budowy szkół pozostawała wiele do życzenia. Pełna ludowych do oświaty, wyrażający się m. in. w podejmowaniu społecznej inicjatywy budowy szkół nie został ujęty w pierwszych latach po zakończeniu wojny w ramy akcji planowej. Stąd rozmieszczenie szkół było niejednokrotnie przypadkowe.

Jest jasne, że błędów tych musimy w przyszłości uniknąć, musimy ustalać planowo nie tylko wysokość nakładów i ilość szkół, ale także ich rozmieszczenie.

W związku z gigantycznym rozwojem naszego przemysłu, powstają w Polsce nowe osiedla przemysłowe, buduje się nowe wspaniałe socjalistyczne 100- i 6-tyśięczne miasto — Nowa Huta. Na wsł powstaje coraz więcej spółdzielni produkcyjnych. Jasnym jest, że nowe budynki szkolne powstawać winny przede wszystkim

tam, w osiedlach robotniczych i wsiach spółdzielczych.

Realizacja wielkiego planu budowy szkół połączona będzie w latach 1950 — 1955 z poważnym wysiłkiem organizacyjnym. Do współpracy przy realizacji 6-letniego Planu budownictwa szkolnego trzeba będzie zmobilizować całe społeczeństwo. Jedną z form tej mobilizacji winno być powołanie społecznych komitetów budowy szkół. Zadaniem tych komitetów było by gromadzenie dodatkowych środków, pochodziących z dobrowolnych świadczeń ludności w gotówce i robociznie, pomoc w organizowaniu zaopatrzenia w materiały budowlane poprzez wykorzystanie miejscowych rezerw materiałowych (np. zakładanie polowych cegielni jak to już ma miejsce na niektórych terenach).

Zadaniem komitetów budowy szkół byłoby również sprawowanie społecznej nadzoru nad budową szkół, nad przedsięwzięciami budowlanymi, co ze względu na wielkie rozproszenie budownictwa szkolnego na terytorium całego kraju jest sprawą ważną.

Wielki plan budownictwa szkolnego w latach 1950 — 1955 do brze rozwiazany, jak najsuwniej wykonany, ułatwi wypełnienie zadania przebudowy szkolnictwa podstawowego w Planie 6-letnim, przebudowy, która poprzez unowocześnienie szkoły 7-klasowej prowadzi do realizacji zadań rewolucji kulturalnej w Polsce Ludowej.

W. Ozga

Mikołaj Pirogow — twórca naukowej chirurgii

Pomnik wielkiego uczonego w parku przy Muzeum jego imienia.

W odległości kilku kilometrów od m. Winnicy (Ukraina), nieopodal szosy, ukazują się naszym oczom — niby zielona wyspa — stary, cieniasty park. Wśród drzew, bieleje niewielki dom. Przed domem — klomby, pokryte kwiatami dywanem. Tutaj, na postumencie z granitu, wznosi się brązowe popiersie Mikołaja Pirogowa, słynnego rosyjskiego go chirurga i anatoma, twórcy polowej chirurgii.

W tym starym dworcu Mikołaj Pirogow spędził ostatnie 20 lat życia. Tutaj zmarł 5 grudnia 1881 roku, tutaj też został pochowany. W dworcu urządzono muzeum, którego eksponaty mówią o działalności naukowej i życiu Pirogowa. Muzeum otwarte zostało w dniu 9 września 1947 roku. W dniu tym, o jedno stulecie wcześniej, wielki chirurg rosyjski po raz pierwszy w historii medycyny światowej zastąpił na polu bitwy narkozę eterową.

W owym czasie, 37-letni Pirogow był już profesorem Petersburskiej Akademii Medycznej —

Chirurgicznej. Nazwisko jego znane było nie tylko w Rosji, lecz i daleko poza jej granicami. Mistrzostwo Pirogowa w zakresie chirurgii wywołało powszechny zachwyt współczesnych. Ale nie tylko w dziedzinie chirurgii nie miał on sobie równych. Był także śmiałym nowatorem, który całe swe życie poświęcił poszukiwaniu nowych dróg w nauce.

Chirurgia, która w epoce Pirogowa miała wyłącznie praktyczny charakter, dzięki temu wielkiemu uczonemu stała się nauką. Z jego imieniem wiąże się również powstanie chirurgii polowej. Podwalnia tej galezi medycyny były bogate doświadczenia, poczynione przez Pirogowa na polach bitew w toku czterech wojen. Opublikowana przez wielkiego chirurga praca naukowa, która była podsumowaniem jego doświadczeń z okresu wojny krymskiej i ekspedycji kaukaskiej (1855 — 66 r.) — stała się podstawą wszystkich późniejszych dzieł z dziedziny chirurgii polowej, zarówno wydanych w Rosji, jak i w innych krajach.

Zebrał w muzeum obrazy i materiały, ilustrujące również działalność wielkiego chirurga na froncie, kiedy to z wyjątkową odwagą i ofiarnością niósł on pomoc rannym żołnierzom. Warto wspomnieć, że pod kierownictwem Pirogowa w wojskowych szpitalach Sewastopola dokonano 10 tys. operacji z zastosowaniem narkozy.

W dni obrony Sewastopola Pirogow pracował nie tylko jako chirurg. Stworzył on także cały system pomocy rannym, był twórcą specjalnych oddziałów sanitarnych oraz szpitali rozdzielczych.

Imię tego wielkiego uczonego noszą liczne operacje chirurgiczne m. in. tzw. plastyczna amputacja stopy.

Nie mniej wielki wkład wniósł wielki uczonego do sprawy rozwoju anatomii. Jego to dziełem był to najlepsze ówczesne atlasy anatomiczne. Pirogow stworzył ilustrowaną anatomie topograficzną, zawierającą 4 tomy ilustracji i tyłuś tomów tekstu. To je-

dno tylko dzieło mogłoby uwiecznić nazwisko wielkiego uczonego rosyjskiego. Podsumowanie są w nim wyniki olbrzymiej pracy Pirogowa, który osobiście dokonał ponad 15 tys. sekcji anatomopatologicznych.

Eksponaty muzeum obrazują jeszcze jedną stronę działalności Pirogowa. Przyczynił się on w znacznej mierze do podniesienia poziomu wykształcenia medycznego w Rosji. Sam wykładł na kilku wyższych uczelniach, przy czym ilustrował swe wykłady pokazowymi operacjami. Wszyscy współcześni mu chirurdzy rosyjscy uważali się za jego uczniów.

Pirogow był też wybitnym działaczem społecznym. W muzeum można zobaczyć szereg artykułów i tekstów przemówień, w których Pirogow gromił namiętnie każdy przejaw konserwatyzmu i rutyny w medycynie, jak również oschle podejście do chorých. Pirogow wyrażał niejednokrotnie protest przeciw ustrojowi państwa, domagał się równouprawnienia kobiet.

Życie wielkiego uczonego nie było łatwe. Było to życie bojownika o realizację humanitarnych ideałów postępowej medycyny.

Pomimo licznych prześladowań i szyskan ze strony carskich „urzędników od medycyny”, Pirogow ani razu nie ugiął się, nie wyparł swych poglądów.

Jakkolwiek ostatnie lata życia spędził Pirogow w ciszy wiejskiej, to jednak i tutaj nie zaprzestał aktywnej działalności. Stworzył niedużą aptekę i szpital, w którym leczył bezpłatnie chłopów z okolicznych wsi: interesował się stale nowymi kierunkami w medycynie, pisał artykuły. W tym właśnie okresie powstał słynny „Pamiętnik starego lekarza”.

Nad jedną z gablotek muzeum, widnieją natchnione słowa wielkiego chirurga rosyjskiego: „Kocham Rosję, kocham honor Ojczyzny, a nie godności i zaszczytu — jest to wrodzone, tego się z serca nie wyrwie, tego się nie przewyżyci”.

W. Antonow

Ogólny widok Muzeum im. M. Pirogowa

Foto SIB

Kronika Tomaszowa

WAŻNIEJSZE TELEFONY:

4 — Dworzec Kolejowy
47 — Milicja Obywatelska
51 — Straż Pożarna
305 — Straż Pożarna (dzwonić tylko w wypadku pożaru)
333 — Pogotowie PCK

ADRES REDAKCJI:

Plac Kościuszki 23, tel. 290
Redakcja przyjmuje interesantów od godz. 14

ADRES ADMINISTRACJI:

Rozdzielnia Dzienników „Ruch”
Plac Kościuszki 16, tel. 250

Kolejarze meldują

Związek Zawodowy Kolejarzy przysłał nam sprawozdanie z wykonania zobowiązań, które poszczególne grupy pracowników przyjęły dla uczczenia Kongresu Obojczyków Pokoju.

Jak ze sprawozdania w dniach od 23 do 28 sierpnia we wszystkich jednostkach służbowych na naradach wytworczych omawiano znaczenie Kongresu i podejmowano zobowiązania, których łączna wartość w przeliczeniu na pieniądze wyniosła 94.607 zł.

Wszystkie podjęte zobowiązania we wszystkich jednostkach zostały w pełni zrealizowane, z wyjątkiem zobowiązań pracowników ekspedycji towarowej, dla których termin realizacji podjętego zobowiązania upływa z końcem bm.

Zebranie koła PCK w Fabryce Pasów

W Fabryce Pasów odbyło się w tych dniach zebranie całej załogi fabrycznej, na którym dokonano wyboru nowych władz istniejącego Koła PCK. Zebranie za gail sekretarz organizacji partyjnej tow. Szymczak, a referat poświęcony rozwojowi służby zdrowia w Planie Sześcioletnim oraz zadaniom PCK w walce o zdrowie mas pracujących — wygłosiła przedstawicielka Zarządu Miejskiego PCK — ob. Obuch.

W dyskusji nad referatem zwrócono uwagę, iż władze fabrycznego Koła PCK winny zatroszczyć się o przeszkolenie kadr sanitarnych, które by mogły wypełnić luki, jakie odczuwamy na odcin-

Ludowe Wojsko Polskie na straży pokoju

Uroczysta promocja absolwentów Oficerskiej Szkoły Politycznej

(Dokończenie ze str. 1)

Po zakończeniu promocji głos za biera gen. bryg. Melenas. Poprzez megafony zainstalowane na placu wszędzie docierają jego słowa: „W dniu dzisiejszym — mówi generał — władza ludowa mianowała was oficerami robotniczo — chłopięcimi, ludowego Wojska Polskiego. Być oficerem politycznym — wychowawcą — to znaczy stać w awangardzie Wojska Polskiego w walce o pokój i socjalizm; to znaczy być szermierzem idei Marks, Engelsa, Lenina i Stalina, to znaczy konsekwentnie wychowywać kadry Ludowego Wojska Polskiego w oparciu o najlepsze rewolucyjne tradycje międzynarodowej klasy robotniczej, to znaczy — stać nieugięty na straży niepodległości, socjalizmu, na straży pokoju”.

Wojsko Polskie jest silnym i ważnym ogniwem w międzynarodowym frontie postępu i pokoju, któremu przewodzi niezwykły Związek Radziecki i jego Armia. Nierozdzielny braterstwem broni w walce o pokój złączone jest Wojsko Polskie z Armią Radziecką.

Dzisiaj wy włączacie się do walki w obronie pokoju, jako kierownicy pracy partyjno — politycznej w Wojsku Polskim. Pamiętajcie o swych zadaniach, pamiętajcie o tym, że winniście przodować w wyszkoleniu bojowym, w trosce o żołnierza w czynności politycznej. Zrealizujcie w ten sposób zadania, jakie stawia przed wami naród polski, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza. Najwyższy Zwierzchnik SU Zbrojnych — Prezydent Bierut i Marszałek Rokossowski. Życzę wam nowych osiągnięć dla dobra pokoju, dla rozkwitu naszej ludowej ojczyzny. Bądźcie żywymi szań-

darem Partii wśród mas żołnierskich”.

Cały stadion, rozbrzmiewa entuzjastycznymi okrzykami na cześć tow. Bieruta, Marszałka Rokossowskiego, na cześć wiernego przyjaciela Polski Ludowej — Generalissimusa Stalina. Orkiestra wojskowa gra hymn Polski i hymn Związku Radzieckiego.

Zyczenia dalszych sukcesów w wychowaniu nowych kadr Wojska Polskiego nowopromowanym oficerom składa sekretarz PZPR tow. Kulicki, oświadcza: „W „Wasze święto jest naszym świętem, świętem całej klasy robotniczej naszego miasta. Zdajemy sobie bowiem sprawę, że wzmocnienie siły naszego Ludowego Wojska Polskiego, stojącego na straży pokoju, Klasa robotnicza realizuje obecnie wielki Plan Sześcioletni. Wy bierzecie udział w realizacji Planu, broniąc zdobyci socjalizmu w Polsce i paralizując wszelkie zakusy wroga klasowego”.

Tow. Minor — przewodniczący

Prezydium Rady Narodowej — przemawia następnie do nowopromowanych oficerów: „Rosną nowe kadry Ludowego Wojska Polskiego — powiedział on m. in. — krew z krwi — kość z kości ludu polskiego, kadry nowych oficerów, zdolnych, bojowych, odważnych, którzy będą stali w pierwszych szeregach walczących o pokój i socjalizm. W imieniu miasta życzę wam sukcesów w dalszej pracy wychowawczej, życzę wam, byście połączyli swą wiedzę wojskową w oparciu o genialne nauki Stalina, — byście prowadzili szeregi żołnierskie, związane z narodem i byście wraz z całą klasą robotniczą zwycięsko walczyli o socjalizm”.

Znowu zabrzmiały skandowane pełne zapалу okrzyki na cześć Wodza Obozu Pokoju — Towarzysza Stalina i Marszałka Polski — tow. Konstantego Rokossowskiego.

W imieniu nowopromowanych oficerów głos zabiera ppwr. Bielecki. Jak uroczysta przysięga brzmią jego słowa: „Przyrzekamy klasie robotniczej Polski i całemu światu, że będziemy wzorować się na wspaniałych dowódcach WKP (b), że będziemy umacniać sojusz robotniczo — chłopięcy, że będziemy wychowywać nowe kadry żołnierskie w duchu umiłowania ludowej ojczyzny. Siemy braterskie pozdrowienia w tym uroczystym dla nas dniu — Armii Koreańskiej, walczącej przeciw naszemu wspólnemu wrogowi. Będziemy umacniać w codziennej

naszej pracy siły obozu pokoju, któryemu przewodzi Wielki Stalin!”

Orkiestra gra Międzynarodową Generalowi Melenasowi wręczają wiązanki kwiatów, przedstawiciele młodzieży i kobiet, przedstawiciele robotniczej Łodzi.

Przed trybuną w bojowym szyku defilują nowopromowani oficerowie Ludowego Wojska Polskiego. Z trybun pada na nich deszcz różnorodnych kwiatów — astrów, goździków, róż. Z twarzy oficerów i ich oczu — bije wzruszenie — bije świadomość powagi chwili, świadomość powagi zadań, jakie ich oczekują, bije świadomość zwycięstwa w walce o pokój i socjalizm.

Po defiladzie odbył się obiad żołnierski, a następnie zabawa.

Miejska Konferencja Delegatów PCK

podsumowała dotychczasową pracę tomaszowskiego oddziału i wybrała nowe władze

W sobotę, w wypełnionej go brzegi świetlicy Tomaszowskiej Fabryki Filców Technicznych obradowała miejska konferencja delegatów tomaszowskiego oddziału PCK. W prezydium konferencji, której przewodniczył ob. Sosnowski zasiadli między innymi: przedstawiciel KM PZPR tow. Skorupa, przedstawiciel zarządu głównego PCK — ob. Lukas, przedstawiciel okręgu łódzkiego PCK — ob. Kamiński, przedstawiciele organizacji społecznych i młodzieżowych oraz związków zawodowych.

Referaty omawiające sytuację polityczną, a na jej tle rolę i zadania Polskiego Czerwonego Krzyża oraz perspektywy rozwoju i działalności PCK w ramach Planu 6-letniego wygłosił tow. Zakrzewski i przedstawiciel okręgu — Kamiński. Następnie rozwinęła się dyskusja.

Nowe tanie książki

W ramach biblioteki „Chłopskiej Drogi” ukazała się znakomita powieść Leona Kruczkowskiego — „Kordian i cham”. Równocześnie biblioteka „Głosu Wybrzeża” wydała kolejną czwartą książkę, którą są „Opowiadania” Czechowa.

Obie książki — w cenie 80 zł za egzemplarz — można nabyć w rozdzielni dzienników „Ruch” — Plac Kościuszki 16. Rozdział na składzie posiada jeszcze około 20 różnych dzieł, między którymi znajduje się również pierwszy numer biblioteki „Głosu Robotniczego” — „Kurhan Mamaja” Szebinina.

Prenumeratory „Głosu” mogą wszystkie książki zamawiać u kółporterów prasy partyjnej.

Znaczki można nabywać w sklepach MHD

W związku z notatką zamieszczoną w „Drobiazgach” z dnia 10 września br., mówiącą o trudnościach związanych z zaopatrzeniem się w znaczki pocztowe mieszkańców peryferii miasta — kierownictwo MHD przesłało nam wyjaśnienie, w którym stwierdza, iż we wszystkich sklepach MHD, a między innymi w sklepie na Starzycach i na Kacze — prowadzona jest sprzedaż znaczków pocztowych.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnik, podpisujący się inicjałami j. k.: Wielokrotnie już prosił o podpisywanie wszystkich listów do redakcji pełnym imieniem, nazwiskiem oraz o podawanie swego adresu, dla wiadomości redakcji. Wszelkich listów nie podpisanych nie drukujemy, jak również nie możemy interweniować w sprawach, jeśli poruszający je ukrywa się pod kryptonimem.

Tomaszowskie drobiazgi

Od szeregu dni mieszkańcy Tomaszowa zaopatrywać się mogą w sklepach handlu spożywczego w świeże, soczyste winogrona w cenie stosunkowo przystępnej, bo wynoszącej 350 zł. za kilogram.

Winogrona te otrzymaliśmy w ramach umów handlowych z Bułgarią.

Miejski Handel Detaliczny uruchomi w najbliższym czasie sklep z wyrobami tytoniowymi, który dla palaczy będzie stanowił duże udogodnienie ze względu na szeroki wybór asortymentu tytoniowego.

Sklep mieścić się będzie przy ul. Antoniego 10.

Sklep detaliczny CHPS przy ul. Antoniego melduje, że plany miesięczne wykonuje z poważną nad-

wyżką i np. w czerwcu osiągnął 142 proc. planu, a w lipcu 163 proc. Plan za osiem miesięcy br. wykonano w 127 proc.

15 bm. nastąpiło otwarcie między szkolnej świetlicy TPD przy ulicy Antoniego 28. Świetlica ta skupia robotniczą młodzież szkolną i czynna jest w godzinach popołudniowych. Należy mieć nadzieję, że świetlica w pełni spełni swe zadania tak pod względem wychowawczym, jak i zapewnienia jej uczestnikom godziwej rozrywki.

W najbliższym czasie CHPS uruchamia w Alejach Wojska Polskiego Nr 4 własną hurtownię. Będzie ona zaopatrywała tomaszowskie sklepy w artykuły skórzane wszelkiego asortymentu.

Sesja MRN

w świetlicy Fabryki Filców

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Tomaszowie Maz. zawiadamia radnych, członków komisji przy MRN, zakłady pracy, instytucje, biura i urzędy, że kolejna sesja Miejskiej Rady Narodowej odbędzie się w dniu 22 września br. o godz. 17 w sali świetlicy Tomaszowskiej Fabryki Filców Technicznych przy ul. Żymierskiego, a nie w sali posiedzeń MRN, jak podano w zawiadomieniach imiennych.

W sesji MRN w charakterze gościa może uczestniczyć każdy obywatel naszego miasta.

Wieczór poezji Słowackiego

W sali Powiatowego Domu Kultury wystawiony został przez sluchaczy Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej z Warszawy montaż słowno-muzyczny pt. „Lud pójdzcie za mną”.

Wiersze Juliusza Słowackiego, recytowane przez młodych wykonawców, piękna muzyka Szopena i słowo wiążące — złożyły się na dobrane obmyśloną całość wieczoru. Deklamowano wyjątki z „Grobu Agamemnona”, „Beniowskiego” i

„Anhellego”. Na zakończenie montażu usłyszeliśmy „Mój testament”.

Wieczór ten, organizowany przez „Artos”, spełnił swoje zadanie i na leżało by pomyśleć nad tym, aby podobnych w okresie jesienno-zimowym było w Tomaszowie więcej.

Z przykrością tylko trzeba było stwierdzić, że zachowanie się na wieczorze młodzieży szkolnej pozostawiało wiele do życzenia.

Ponad 100 tysięcy zł. na SFOS

Zakładowy Komitet Odbudowy Warszawy przy Mazowieckich Zakładach Przemysłu Włókiennego podaje do wiadomości, iż zabawa zorganizowana w dniu 9 bm., z której dochód przeznaczono na SFOS — przyniosła 117.958 zł zysku. Suma ta przekazana została Miejskiemu

Komitelowi Odbudowy Warszawy. Równocześnie Komitet składa wyrazy podziękowania tym wszystkim, którzy swą pracą przyczynili się do zorganizowania tej imprezy i którzy w czasie jej trwania bezinteresownie pełnili funkcje im powierzone.

Miasto i jego Bolączki „Sprzedane” palto

„Chcąc zaopatrzyć się w garderobę, udałam się do sklepu Powszechnego Spożywczego przy ul. Antoniego. Właśnie kiedy przysmyrzałam palto i oglądałam je, chcąc je nabyć — w sklepie zjawiała się nowa klientka, ekspedientka pobliskiego sklepu MHD. Po krótkiej rozmowie, którą prowadziła z pracownikiem sklepu Nr 13 — ob. Czechowiczem, ten ostatni doszedł do mnie i wyrzucając w sposób niezbyt grzeczny oglądane palto oświadczył, iż jest już ono sprzedane.

Sądze, że kierownictwo PSS postara się wyjaśnić tę sprawę. Jeśli palto znajduje się w sklepie, jeśli

kupującemu zezwala się je przymierzać — to chyba palto to nie jest jeszcze... sprzedane. A jeśli jest sprzedane, to dlaczego wisł razem z innymi palto?”

Prosimy kierownictwo „Powszechnego” o wyjaśnienie sprawy. Nazwisko autorki listu jest w naszym posiadaniu.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „GŁOS”

Wyniki pierwszego dnia mistrzostw lekkoatletycznych

Mistrzostwa lekkoatletyczne zaczęły się przy kiepskiej pogodzie; z nieba, całkiem zaciągniętego ciemnymi chmurami, mżył drobny i coraz gęściejszy kapuszniczek. Zawodnicy i najbardziej zagorzali zwolennicy lekkoatletyki niecierpliwie zbrali się na boisku „Włókniarza”.

Do zawodów poczyniono starania przygotowania. Świeżo waloowane bieżnie, starannie przygotowane rzutnie — miały dopomóc do uzyskania dobrych wyników, zaś megafony — dokładnie informować publiczność o przebiegu konkurencji. Duży wkład pracy w przygotowanie boiska włożyła młodzież Szkoły Ogólnokształcącej, której „Włókniarz” przesyła tą drogą serdeczne podziękowania.

Pierwszą konkurencją — mistrzostw były przedbiegi stumet-

trówki mężczyzn. I przedbieg wygrał Niedzielski (Wł.) 11,9, przed Lisem (Zw.) II przedbieg — Michałak (Wł.) 11,8 przed Szado (Zw.). W trzecim przedbiegu niespodzianka — Sek (Wł.) odpaada, zajmując z czasem 12,8 (!) trzecie miejsce za Kociem (Zw.) 12,4 i juniorem Górą (Zw.). Góra zwyciężył Seka pięknym rzutem na taśmę.

Przedbiegi 60 m kobiet: I — Sykówna (Wł.) 9,3, Pazura (Wł.) 9,6, Sfarbula (Wł.) 9,6; II — Kinecka (Wł.) 9,5, startująca w tym przedbiegu samotnie (!); III — Ciachówna (Wł.) 9,00. Wawrzczak (Wł.) 9,6, Gagarowska (Zw.) 9,8.

Zawodniczki „Związkowca”, z wyjątkiem jednej, zrobiły przykrą niespodziankę, nie stawiając się na starcie.

W kuli kobiet startowały tylko dwie zawodniczki. Zwycięstwo uzyskała Ciachówna 9,86 m przed Sfarbulą — 7,95 m.

Skok w dal kobiet: Ciachówna — 4,19 m, Sykówna 4,14 m, Kinecka 3,87 m. Dalsze miejsca zajęły: Wawrzczak, Michałacka i Gagarowska.

Skok o tyczce: Lis (Zw.) 3,01 m, Zakrzewski (Wł.) 2,78 m, W. Stepniak (Wł.) i Kobylecki (Zw.) po 2,68 m oraz Sek, Kott i Mazurek po 2,58 m. Atak Lisa na należąco do niego rekord Tomaszowa na

wysokości 3,18 m, nie powiódł się.

Finał „sześćdziesiątki” przyniósł następujące wyniki: 1) Ciachówna 9,1, 2) Sykówna 9,2, a na następnych miejscach uplasowały się: Wawrzczak, Kinecka i Pazura.

Finał 100 m mężczyzn: 1) Michałak 11,8 sek., 2) Niedzielski 12,1, 3) Kociak 12,1, 4) Góra 12,4, 5) Szado, 6) Lis. Na wyróżnienie zasługuje tu młodzieży Góra, który trenuje od niedawna.

Wiele emocji przyniósł bieg na 800 m. Od startu poprowadził Ryśewski, na trzeciej setce minął go Kociak. Ostro finiszujący Barański zwyciężył Kociaka już na 550 m, zdobyty tam przewagi nie oddając do końca.

Wyniki: 1) Barański (Wł.) 2:11,5 2) Kociak 2:12,3, 3) Sieciechowski (Zw.) 2:13,6, 4) Ryśewski, 5) Tkaczyk, 6) Kornacki, 7) Bińczyk.

500 m kobiet: 1) Sekówna 1:40,1, 2) Michałacka, 3) Sykówna (wszystkie z „Włókniarza”).

W sztafecie 4x100 m kobiet startowała tylko drużyna „Włókniarza” w składzie — Syk, Wawrzczak, Pazura, Ciach, przychodząc w czasie 1:04,4.

Kula mężczyzn: 1) Kott 11,17 m, 2) Kobylecki 10,79, 3) Szado 10,47, 4) Bykowski, 5) Nagrodzi, 6) Lis. Trójskoku nie ukończono z powodu ciemności.

Szach — mat!

Kobylecki mistrzem Tomaszowa

Trwające rozgrywki szachowe o mistrzostwo Tomaszowa, które rozpoczęto jeszcze w grudniu ubiegłego roku — zostały w tych dniach ostatecznie zakończone. W ostatnich spotkaniach finałowych rozegrane spotkania dały następujące wyniki: Wojewódzki — Zdziański 0:2, Wojewódzki — Siwek 1:1, Zdziański — Ujma 2:0, Kobylecki — Wojewódzki 2:0.

Tytuł mistrza na rok 1950 zdobył po raz wtóry Kobylecki, uzyskując 19 punktów na 22 możliwych, nie przegrywając żadnego spotkania, a jedynie remisując z A. Gozdziakiem, Zdziańskim i Siwkem. Dalsze miejsca zajęli: Wojewódzki — 17 punktów, Zdziański — 16 punktów i Siwek — 16 punktów.

Wyrównany poziom czółowki i

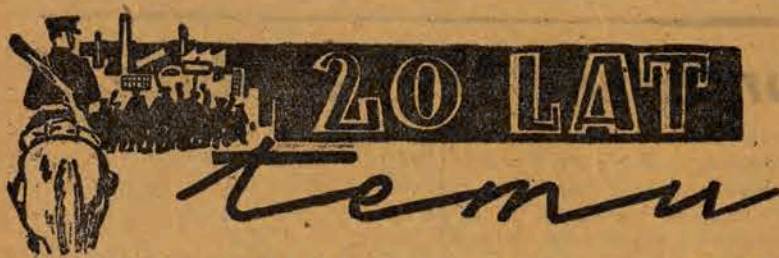
niewielka różnica punktów dowodzi wyrównanej i silnej stawki biorących udział w turnieju. W rozgrywkach udział brało 24 zawodników, z których do finału zakwalifikowano 12. W finale każdy grał z każdym.

Zwycięzcy turnieju otrzymają nagrody w postaci kompletów szachów oraz dyplomy.

(bgk)

(bgk)

Co pisała prasa łódzka w dn. 19 września 1930 r.

BATA RÓWNIEŻ REDUKUJE
Gazety donoszą, że kryzys nie ominął również czeskiej fabryki butów Bata, która zredukowała tydzień roboty do czterech dni.

HRABIA RONIKIER SIĘ BAWI!
Gazety donoszą pod sensacyjnymi tytułami o „zmieniamy szczęście hrabiego Ronikiera”, który w poszukiwaniu gry w Sopotach wygrał w ciągu trzech godzin sto tysięcy guldenów gdańskich, a następnie w ciągu pół godziny przegrał te sumy, „dokładając do tego” cały swój majątek.

BRUENNING I HITLER
Kancelarz Rzeszy Bruenning — jak donoszą gazety — gotów jest do współpracy z partią hitlerowską, która w ostatnich wyborach otrzymała 103 mandaty. Hindenburg ze swej strony — już przyjął Hitlera na audiencję.

SZALEŃSTWO BEZROBOTNEJ
20-letnia Helena Rechman przybyła do Łodzi z Płonia — w poszukiwaniu jakiegokolwiek zatrudnienia. Rechman od kilku dni błądziła po ulicach miasta — na próżno stukając do drzwi fabryk i instytucji. W dniu wczorajszym Rechman, znajdując się na ul. Chłodej — wpadła nagle w szal i poczęła się rozbiegać, rzucając odzież w przechodniów.

Przybyły na miejsce lekarz pogotowia stwierdził, że Rechman,

przed godziną już próbowała popełnić samobójstwo, rzucając się pod tramwaj na ul. Brzezińskiej.

Szalona, po zastosowaniu zastrzyku uspokajającego odwieziono do szpitala miejskiego.

W CIENIU „AMERYKAŃSKIEJ DEMOKRACJI”
Gazety donoszą, że w ostatnich dniach wzrosły się wypadki morderstwa i kradzieży w murzyńskiej w Ameryce.

W mieście Wellington, w stanie Delaware — tłum białych powiesił na drzewie murzyna nazwiskiem Theo Russ. Gdy sznur się zerwał — banda morderców wysłała konnego posłańca do pobliskiego miasta — po drugi sznur. Ponieważ i ten sznur się zerwał, posłano znów po mocniejszy. W ten sposób biedaka wieszano trzy razy, zanim zdołano go uśmiercić.

W mieście Chikasa, stan Oklahoma — tłum powiesił a następnie oblał benzyną i spalił — murzyna Henry Argo.

Murzyn George Hughes, zamieszkały w mieście Sherman został zamordowany w ten sam sposób. „Republika” podaje, że gazety amerykańskie przepełnione są szczegółowymi opisami tych zbrodni. Opis ostatnich wypadków Lynchu w gazecie „Los Angeles Times” obejmuje pięć stron druku, wielkiego formatu.

Pięć lat istnienia Republiki Wietnamskiej

W ciągu 5 lat swego istnienia bohaterski Wietnam udowodnił całemu światu, jak wielkie zwycięstwo osiągnął naród pod kierownictwem władzy ludowej. W spadku po francuskich i japońskich kolonizatorach republika otrzymała zrujnowaną i zdewastowaną gospodarkę. Trudną sytuację gospodarczą pogarszała jeszcze zorganizowana przez imperialistów francuskich blokada oraz klęski żywiołowe (posucha i powodzie w latach 1944-46). Wiosną 1945 roku zginęło z głodu ponad 2 miliony ludzi. Najwięcej ucierpeli w tym okresie bezrolni i małorolni chłopcy, stanowiący obryzm większości ludności kraju.

Przyjęty przez rząd Ho Szi-Mina program przeobrażenia demokratycznych stawał na pierwszym miejscu konieczność rozwiązania problemu agrarnego. Dążąc do polepszenia sytuacji chłopów, obniżono o 25 proc. czynsz dzierżawny za grunta, zniesiono tzw. pogłówny. Stworzono cały system pożyczek i kredytów dla chłopów. Grunta francuskich obszarów i rolników oraz zrujnowane gospodarstwa oddano chłopom, przede wszystkim bezrolnym i małorolnym.

Władza ludowa otacza rolnictwo szczególną opieką. Przekopuje się i naprawia kanały irygacyjne, aby podnieść urodzajność i zwiększyć ten

reny uprawne. W r. 1946 wydano na te cele 1,6 miliona piastów, a po roku suma ta wzrosła 20-krotnie. W rezultacie już w r. 1946 powierzchnia pol ryżowych zwiększyła się 1,5-krotnie, a pol ziemniaczanych — trzykrotnie; zbory ziemniaków wzrosły pięciokrotnie, kukurydzy — 4-krotnie, soi — 2-krotnie. W ten sposób bohaterski naród Wietnamu, pomimo okrutnej wojny kolonialnej i blokady imperialistycznej, zwyciężył głód, zapewnił krajowi dobrobyt.

Równie troskliwie zajął się rząd Ho Szi-Mina rozwojem przemysłu. Wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu wojennego zostały upaństwowione, w każdej prowincji republiki założono liczne warsztaty produkcji broni. Rozwijające się pod kierownictwem związków zawodowych współzawodnictwo pracy przyczyniło się do szybkiego wzrostu produkcji wojennej. W roku 1948 dostarczono na front 4 razy więcej materiałów wojennych, niż w roku 1947. Szybko rozwijały się i inne gałęzie przemysłu, jak bawełniany, papierniczy, obuwiany itd. Tak na przykład, przemysł bawełniany podwoił w roku 1948 swą produkcję w porównaniu z rokiem 1947.

Władza ludowa poświęca dużo uwagi polepszeniu warunków pracy i bytu robotników. Zgromadzenie Narodowe wydało ustawę o 48-godzinnym tygodniu pracy, zabroniło pracy nocej dzieci i kobiet. Robotnicy otrzymują płatne urlopy i zasiłki chorobowe. Ich realne zarobki są pięciokrotnie wyższe, niż zarobki robotników w miastach, pozostających jeszcze pod okupacją francuską.

W roku 1948 reformy walutowej w znacznym stopniu zlikwidowano chaos finansowy — spuściznę po kolonizatorach francuskich i japońskich. Dzięki reformie walutowej w znacznym stopniu zlikwidowano chaos finansowy — spuściznę po kolonizatorach francuskich i japońskich.

Ogromne są zwycięstwa republiki w dziedzinie oświaty. Za panowania kolonizatorów 90 proc. ludności było analfabetami. Obecnie likwiduje się analfabetyzm wśród dorosłych; dla dzieci wprowadzono obowiązkowe bezpłatne nauczanie w języku ojczystym.

Zwycięstwo rewolucji ludowej wpłynęło na uaktywnienie politycznej mas pracujących kraju. Największą organizacją polityczną jest Wietmin — jednolity antyimperialistyczny front narodowy, stanowiący sojusz robotników, chłopów, inteligencji i niektórych warstw burżuazji narodowej, przy zapewnieniu kierowniczej roli klasy robotniczej. Klasa robotnicza Wietnamu zrzeszo-

ła się w licznych związkach zawodowych. Pierwszy Kongres Związków Zawodowych, który odbył się w styczniu br., zgromadził 800 delegatów, reprezentujących około miliona robotników. Związek Kobiet Wietnamskich jednoczy w swych szeregach ponad 2 miliony członków. Związki zawodowe Wietnamu i inne masowe organizacje — kobiece, młodzieżowe i chłopskie — należą do międzynarodowych organizacji postępowych. Są one głównym oparciem rządu Ho Szi-Mina w jego zwycięskiej walce z imperialistami francuskimi i amerykańskimi i w realizacji zasadniczych przeobrażeń demokratycznych.

Obalenie ustroju feudalno-kolonialnego i ustanowienie niepodległej demokratycznej republiki wywołały wściekłość w obozie reakcji. Imperialiści amerykańscy od pierwszej chwili istnienia wolnego Wietnamu prowadzą politykę rozbójniczej wojny przeciw narodowi wietnamskiemu.

Na rozkaz Mac Arthura armia amerykańska, pod pozorem rozbrojenia wojsk japońskich, zajęła południową część Wietnamu, a kuomintangowcy jego część północną. Następnie przybyły na terytorium Wietnamu wojska francuskie. Rozpoczęła się barbarzyńska wojna z narodem wietnamskim. W myśl dyktawki Waszyngtonu utworzony został marionetkowy rząd zdradcy narodu, „cesarza” Bao-Dai.

Imperialistom nie udało się uczynić z Wietnamu swej kolonii. W ciągu 5 lat demokratyczna Republika Wietnamu, walcząc z uzbrojonymi po zęby wrogami, potrafiła stworzyć silną armię ludową, która zapewnia rządowi Ho Szi-Mina władzę na 90 proc. terytorium kraju. Zarówno armia ludowa, jak oddziały partyzanckie zadają ciężkie straty francuskim okupantom.

Niedawny rozkaz Trumanu o wzmożeniu pomocy amerykańskiej dla wojsk francuskich w Indochinach oznacza w praktyce ingerencję amerykańską w sprawę Wietnamu. Do portów Wietnamu płyną amerykańskie tanki, artyleria i inny sprzęt wojenny.

Podkreślając zdecydowaną wolę narodu wietnamskiego obrony swej wolności i zwycięstwa demokratycznych, prezydent Ho Szi-Min oświadczył niedawno: „Wspólne wysiłki narodów Wietnamu, Laosu i Kambodży doprowadzą do przepędzenia francuskich kolonizatorów i amerykańskich interwentów. Imperializm amerykański poniesie klęskę w Chinach. Zostanie również pokonany w Wietnamie”.

Demokratyczna Republika Wietnamu stała się poważną siłą polityczną, która przyczynia się do wzmocnienia obozu pokoju i demokracji w krajach Azji.

Ho Szi-Min

Na jest w licznych związkach zawodowych. Pierwszy Kongres Związków Zawodowych, który odbył się w styczniu br., zgromadził 800 delegatów, reprezentujących około miliona robotników. Związek Kobiet Wietnamskich jednoczy w swych szeregach ponad 2 miliony członków. Związki zawodowe Wietnamu i inne masowe organizacje — kobiece, młodzieżowe i chłopskie — należą do międzynarodowych organizacji postępowych. Są one głównym oparciem rządu Ho Szi-Mina w jego zwycięskiej walce z imperialistami francuskimi i amerykańskimi i w realizacji zasadniczych przeobrażeń demokratycznych.

Obalenie ustroju feudalno-kolonialnego i ustanowienie niepodległej demokratycznej republiki wywołały wściekłość w obozie reakcji. Imperialiści amerykańscy od pierwszej chwili istnienia wolnego Wietnamu prowadzą politykę rozbójniczej wojny przeciw narodowi wietnamskiemu.

Na rozkaz Mac Arthura armia amerykańska, pod pozorem rozbrojenia wojsk japońskich, zajęła południową część Wietnamu, a kuomintangowcy jego część północną. Następnie przybyły na terytorium Wietnamu wojska francuskie. Rozpoczęła się barbarzyńska wojna z narodem wietnamskim. W myśl dyktawki Waszyngtonu utworzony został marionetkowy rząd zdradcy narodu, „cesarza” Bao-Dai.

Imperialistom nie udało się uczynić z Wietnamu swej kolonii. W ciągu 5 lat demokratyczna Republika Wietnamu, walcząc z uzbrojonymi po zęby wrogami, potrafiła stworzyć silną armię ludową, która zapewnia rządowi Ho Szi-Mina władzę na 90 proc. terytorium kraju. Zarówno armia ludowa, jak oddziały partyzanckie zadają ciężkie straty francuskim okupantom.

Niedawny rozkaz Trumanu o wzmożeniu pomocy amerykańskiej dla wojsk francuskich w Indochinach oznacza w praktyce ingerencję amerykańską w sprawę Wietnamu. Do portów Wietnamu płyną amerykańskie tanki, artyleria i inny sprzęt wojenny.

Podkreślając zdecydowaną wolę narodu wietnamskiego obrony swej wolności i zwycięstwa demokratycznych, prezydent Ho Szi-Min oświadczył niedawno: „Wspólne wysiłki narodów Wietnamu, Laosu i Kambodży doprowadzą do przepędzenia francuskich kolonizatorów i amerykańskich interwentów. Imperializm amerykański poniesie klęskę w Chinach. Zostanie również pokonany w Wietnamie”.

Demokratyczna Republika Wietnamu stała się poważną siłą polityczną, która przyczynia się do wzmocnienia obozu pokoju i demokracji w krajach Azji.

B. Rajski.

Ho Szi-Min

Na jest w licznych związkach zawodowych. Pierwszy Kongres Związków Zawodowych, który odbył się w styczniu br., zgromadził 800 delegatów, reprezentujących około miliona robotników. Związek Kobiet Wietnamskich jednoczy w swych szeregach ponad 2 miliony członków. Związki zawodowe Wietnamu i inne masowe organizacje — kobiece, młodzieżowe i chłopskie — należą do międzynarodowych organizacji postępowych. Są one głównym oparciem rządu Ho Szi-Mina w jego zwycięskiej walce z imperialistami francuskimi i amerykańskimi i w realizacji zasadniczych przeobrażeń demokratycznych.

Obalenie ustroju feudalno-kolonialnego i ustanowienie niepodległej demokratycznej republiki wywołały wściekłość w obozie reakcji. Imperialiści amerykańscy od pierwszej chwili istnienia wolnego Wietnamu prowadzą politykę rozbójniczej wojny przeciw narodowi wietnamskiemu.

Na rozkaz Mac Arthura armia amerykańska, pod pozorem rozbrojenia wojsk japońskich, zajęła południową część Wietnamu, a kuomintangowcy jego część północną. Następnie przybyły na terytorium Wietnamu wojska francuskie. Rozpoczęła się barbarzyńska wojna z narodem wietnamskim. W myśl dyktawki Waszyngtonu utworzony został marionetkowy rząd zdradcy narodu, „cesarza” Bao-Dai.

Imperialistom nie udało się uczynić z Wietnamu swej kolonii. W ciągu 5 lat demokratyczna Republika Wietnamu, walcząc z uzbrojonymi po zęby wrogami, potrafiła stworzyć silną armię ludową, która zapewnia rządowi Ho Szi-Mina władzę na 90 proc. terytorium kraju. Zarówno armia ludowa, jak oddziały partyzanckie zadają ciężkie straty francuskim okupantom.

Niedawny rozkaz Trumanu o wzmożeniu pomocy amerykańskiej dla wojsk francuskich w Indochinach oznacza w praktyce ingerencję amerykańską w sprawę Wietnamu. Do portów Wietnamu płyną amerykańskie tanki, artyleria i inny sprzęt wojenny.

Podkreślając zdecydowaną wolę narodu wietnamskiego obrony swej wolności i zwycięstwa demokratycznych, prezydent Ho Szi-Min oświadczył niedawno: „Wspólne wysiłki narodów Wietnamu, Laosu i Kambodży doprowadzą do przepędzenia francuskich kolonizatorów i amerykańskich interwentów. Imperializm amerykański poniesie klęskę w Chinach. Zostanie również pokonany w Wietnamie”.

Demokratyczna Republika Wietnamu stała się poważną siłą polityczną, która przyczynia się do wzmocnienia obozu pokoju i demokracji w krajach Azji.

B. Rajski.

GEOS
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
KOLEGIUM REDAKCYJNE
Telefony:
Redaktor naczelny 215-14
Zastępca red. naczelnego 215-23
Sekretarz odpowiedzialny 215-55
Dział partyjny 215-19
Dział korespondentów robotniczych 215-42
Dział motocykli 222-22
Dział miejski i sportowy 254-21
Dział ekonomiczny 215-11
Dział rolny 254-21
Redakcja nocna 173-31
Kierownik:
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-22
Administracja 220-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 106a, tel. 111-50 i 114-75
Wydawca RSW „Prasa”
Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 56, III-cie piętro.
Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa”
Łódź, ul. Żwirki 17, tel. 206-62.
Prenumeratę przyjmują:
P.P.K. „Ruch” na konto P.K.O.
Nr. VII-6323.

ZE SPORTU

Nasze gimnastyczki klasą dla siebie

FSGT — CRZZ 202,4 : 224,4

Reindłowa na pierwszym miejscu w klasyfikacji indywidualnej

Podobnie, jak sport pływacki gimnastyka zdobyła sobie szturmem tysiące zwolenników w Łodzi. Wystarczyła jedna impreza z udziałem naszych reprezentantek (po ich powrocie z mistrzostw świata w Bazylej), aby przy następnych zawodach gimnastycznych hala Włókniarza na Widzewie wypełniła się po brzegi sympatykami tej naprawdę pięknej dyscypliny sportowej.

Wczorajsze spotkanie pomiędzy reprezentacją FSGT a CRZZ zgromadziło wiele tysięcy widzów, którzy żywo oklaskiwali występy poszczególnych zawodniczek. Godnym jest również podkreślenia faktu, że na specjalną uwagę zwrócili nasi goście, wybitnie sportowego zachowania się widzów, jak i bardzo sprawną organizację samych zawodów.

PRZY DŹWIEKACH MARSZA...

Przy dźwiękach marsza, przyjęte burliwym oklaskami, wkraczają obie reprezentacje. Francuzki w białych kostiumach, Polki w czerwonych z emblematami CRZZ na piersiach. W imieniu związków zawodowych i robotniczej Łódzkiej drużyny FSGT powitał przewodniczący ORZZ tow. Sumerowski.

Po krótkiej przerwie, wypełnionej ćwiczeniami, rozpoczęła się pierwsza konkurencja — ćwiczenia na równoważni.

POLKI OBEJMUJĄ PROWADZENIE

I tu już uwidacznia się znaczna przewaga naszych zawodniczek, które podwyższają one przy każdej następnej konkurencji. U zawodniczek francuskich rzuciła się wyraźnie w oczy brak rutyny. Widać, że miały one do startów międzynarodowych w silnej konkurencji. Jeżeli chodzi o styl, to reprezentacja nowa szkoła — bardzo zresztą zbliżona do węgierskiej, którą cechuje płynność i elegancja ruchów. Wykonywane przez nie ćwiczenia w wielu wypadkach były znacznie trudniejsze, aniżeli to miało miejsce u naszych reprezentantek i przeprowadzane z wyjątkową brawurą. Bezspornie najlepszą z drużyn FSGT była Lemoine (startowała również na mistrzostwach świata w Bazylej).

Ostatecznie najwyższą ilość punktów za ćwiczenia na równoważni zdobyła Kanikowska (Stal Poznań) przed mistrzynią Polskiej Reindłową i Lemoine (FSGT).

W skokach pierwsze miejsce zajęła Reindłowa i po dwóch konkurencjach prowadzi reprezentacja CRZZ 111,3 punkta (FSGT 104,55).

Z największym uznaniem widzów spotkały się ćwiczenia na poręczach (o różnych wysokościach), naprawdę trudne i efektowne. 4.000 publiczności z zapartym oddechem śledziło po pisy Krupianki, Skirlińskiej, Łukomskiej, Marciniak i Reindłowej.

Włókniarz (Łódź)

drużynowym mistrzem Polski

Na torze kolarskim w Kaliszu rozegrane zostały V Drużynowe Mistrzostwa Polski. Wielki sukces odnieśli kolarze łódzkiego Włókniarza, którzy w konkurencji dla zawodników licencjonowanych kartowiczów zajęli pierwsze miejsca.

W biegu finałowym dla licencjonowanych na 4.000 m. zespół Włókniarza (Łódź) uzyskał czas 5:16 min. przed Gwardią (Łódź) 5:36 min. i Spójnią (Łódź) 5:37,1 min.

W biegu dla kartowiczów na 2.000 m. — 1) Włókniarz (Łódź) 2:43,8 min. przed Gwardią (Kalisz) 2:47,2 min.

Widzew — Włókniarz (Chodaków) 5:0 (3:0)

Czy łodzianie wywalczą sobie awans do I ligi?

Historia spotkań Widzewa o mistrzostwo drugiej ligi jest krótka. Najpierw same porażki a potem same zwycięstwa (wyjątek stanowi mecz z Gwardią ze Szczecina w Łodzi, a utrata tych punktów może pozbawić Widzewa awansu do pierwszej ligi).

Łodzianie idą obecnie od zwycięstwa do zwycięstwa, a zdobywają punkty z takimi drużynami jak Stal w Sosnowcu czy Budowlani w Gdańsku — nie należy do rzeczy łatwych.

Mecz wczorajszy należał do ciekawych, a szybkie tempo gry utrzymywało aż do końcowego gwizdka sędziego. Zawodnicy Widzewa grali bardzo ambitnie, walcząc o każdą piłkę. Na specjalną uwagę zasługują Pawlikowski, zarówno jako kierownik napadu jak i jako strzelec. Skrzydłowi na poziomie, zwłaszcza Różycki. Stosunkowo słabo wypadł Wiernik, a Wróbel mimo wielkiej ruchliwości był mało skuteczny. W liniach defensywnych wyróżnił się Soltyszewski, dzielnie sekundował mu Słaby, Kopera i Kopaniński.

Na tle dobrze dysponowanych gospodarzy, goście wypadli znacznie słabiej, a wręcz źle pod bramką przeciwnika.

PRZEBIEG GRY

W 10 min. pierwszej połowy Marciniak zdobywa prowadzenie a w 2 minuty później Pawlikowski strzela

Tabela ligowa

Gwardia Kraków	18	27	44:14
Unia Chorzów	15	22	34:16
Związkowiec Kraków	16	20	30:17
Kolejarz Poznań	18	20	40:34
Górnik Radlin	18	19	28:24
CWKS Warszawa	17	17	35:30
Ogniwo Kraków	17	17	23:22
Kolejarz Warszawa	17	16	28:38
Górnik Bytom	18	15	27:55
Budowlani Chorzów	17	14	23:23
EKS Włókniarz	17	13	27:37
Związkowiec Poznań	18	6	12:41

Wyniki I ligi

EKS Włókniarz — Związkowiec Kraków 0:1.

Gwardia — Kolejarz Warszawa 7:0.

CWKS — Ognio 2:3.

Związkowiec Poznań — Budowlani 0:6.

Unia — Kolejarz Poznań 5:1.

Górnik Bytom — Górnik Radlin 3:2.

Gimnastycy Górnika zwyciężają

reprezentację FSGT 326,45 : 293,82 pkt.

W Domu Górnika w Czeladzi odbyło się międzynarodowe spotkanie między reprezentacją zrzeszenia Górnika, a francuską drużyną robotniczą FSGT.

Polacy wygrali spotkanie zdecydowanie, demonstrując wysoką klasę i dobrą formę. Swego rodzaju niespodzianką było zwycięstwo Szosarska nad mistrzem Polski Pawłem Gacą.

Mecz odbył się w wyjątkowo przyjaźniwej atmosferze, a widownia żywo oklaskiwała ćwiczenia gospodarzy i Francuzów.

W poszczególnych konkurencjach zwyciężyli — Ćwiczenie wolne: 1) Rothan — FSGT 9,7 pkt., 2) Kucjasz — Górnik 9,4 pkt. Koń: 1) Szosarek — Górnik 9,4 pkt., 2) Gaca — Górnik 9,4 pkt. Przecze: 1) Szosarek 9,55 pkt., 2) Rothan — FSGT 9,25. Kolka: 1) Kucjasz 9,55 pkt., 2) Szosarek 9,35 pkt. Dżędek: 1) Szosarek 9,8 pkt., 2) Gaca 9,55 pkt. Skok przez konia: 1) Rothan 9,8 pkt., 2) Gaca 9,75 pkt.

W klasyfikacji ogólnej: 1) Szosarek — Górnik 56,5 pkt., 2) Gaca — Górnik 56,35 pkt., 3) Kucjasz — Górnik 55,05 pkt., 4) Kulik — Górnik 52,05 pkt., 5) Rothan — FSGT 51,50 pkt., 6) Gawron — Górnik 50,70 pkt.

KINA

ADRIA dla młodzieży (Stalina 1)
„Maszyna”, dod. „Igrzyska szkół zawodowych w Warszawie”, godz. 16, 18, 20

BAJKA (Franciszkańska 31)
„Cztery pokolenia”, dod. „XXIII Międzynarodowe Targi Poznańskie”, godz. 18, 20
(Dla młodzieży powyżej lat 14)

BAŁTYK (Narutowicza 20)
„Stiepan Razin”, dod. „Sesja Świat. Feder. Kobiet w Moskwie”, godz. 16, 18, 20
(Dla dzieci powyżej lat 12)

GDYNIA (Daszyńskiego 2)
„Program Aktualności Nr 35” (Kronika Nr 38-50), „Mistrzowie szybkich wytopów”, „Wielki budowniczy — Matwiej Kozakow”, „W kraju socjalizmu”,
godz. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (Legionów 2) — Kino nie czynne z powodu remontu.

MUZA (Pabianicka 178)
„Dni i noce”, dod. „Świat młodych Nr 12-49”, godz. 18, 20
(Dla dzieci powyżej lat 12)

POLONIA (Piotrkowska 67) —
„Pan Prokour i S-ka” (Program składający z kolorowych kreskówek czeskich), godz. 16,30, 18,30, 20,30.
(Dla dzieci powyżej lat 7)

PRZEDWIOŚNIE (Zeromskiego 76)
„S-S Orzeł zaginał”, dod. „Jedna z wielu”, godz. 18, 20
(Dla dzieci powyżej lat 12)

REKORD (Rzgowska 2)
„Sumienie”, dod. „W piaskach starożytnego Chozemnu”, godz. 18, 20
(Dla młodzieży powyżej lat 14)

ROBOTNIK (Kilińskiego 178)
„Pustelnia Parmeńska” II seria, dod. „Budujemy rudowęglowce”,
godz. 18, 20
(Dla młodzieży niedozwolony)

ROMA (Rzgowska 84)
„Mileczenie jest złotem”, dod. „Granicz pokoju”, godz. 18, 20
(Dla młodzieży niedozwolony)

STYLLOWY (Kilińskiego 123)
„Dwie brygady”, dod. „Korea”,
godz. 18, 20
(Dla dzieci powyżej lat 7)

SWIT (Bałucki Rynek 2) „Oddział Z — 8”, dod. „Julian Marchlewski”,
godz. 18, 20.
(Dla młodzieży powyżej lat 14)

FATRY (Sienkiewicza 40, w ogrodzie)
„Pieśń tajgi”, dod. „Podmołkowskie pałace”,
godz. 16,30, 18,30, 20,30.
(Dla dzieci powyżej lat 12)

TECZA (Piotrkowska 108)
„Dwaj panowie F”, dod. „Pieśń wiosny”,
godz. 16,30, 18,30, 20,30.
(Dla dzieci powyżej lat 12)

WISŁA (Daszyńskiego 1)
„Świat się śmieje”, dod. „Młodzi w walce o pokój”,
godz. 16,30, 18,30, 20,30.
(Dla dzieci powyżej lat 10)

WŁÓKNIARZ (Próchnicka 16)
„Orzeł Kaukazu” I seria, dod. „W kraju socjalizmu”,
godz. 16,30, 18,30, 20,30.
(Dla dzieci powyżej lat 12)

WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16)
„Lichwiarz Gobecek”, dod. „Racjonalizator Uralskiej Fabryki Maszyn”,
godz. 16, 18, 20
(Dla dzieci powyżej lat 12)

ACHETA (Zgierska 26)
„Piomienie”, dod. „Ceramika węgierska”,
godz. 18, 20.
(Dla młodzieży powyżej lat 14)